

۹ خرداد ماه ۱۳۷۲ هجری شمسی
۸ ذیحجه الحرام ۱۴۱۳ هجری قمری

بتیالی

جلسه یکصد و شانزدهم
(۱۱۶)

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره چهارم - اجلاسیه دوم

۱۳۷۲ - ۱۳۷۳

صورت مشروح مذاکرات جلسه علنی یکشنبه نهم خرداد ماه ۱۳۷۲

فهرست مندرجات :

- ۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه .
- ۲ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید .
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : سید رضا تقوی - احمد نصرتی راد - یاور صالحی و فرامرز گلشنی .
- ۴ - بیانات ریاست محترم مجلس به مناسبت دیدار اخیر نمایندگان با رهبر معظم انقلاب اسلامی و پایان اجلاسیه اول مجلس و مراسم حج اسما .
- ۵ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسئولان اجرائی کشور توسط ریاست محترم مجلس .
- ۶ - عرض تبریک و تسلیت به آقای سید فرج الله افرازیده نماینده محترم
- نوشهر به مناسبت رسیدن جسد مطهر فرزندان از جبهه .
- ۷ - انتخابات هیأت رئیسه اجلاسیه دوم دوره چهارم مجلس شورای اسلامی .
- ۸ - بحث و بررسی در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران .
- ۹ - تصویب پیشنهاد تغییر دستور کار جلسه آینده مجلس شورای اسلامی .
- ۱۰ - اعلام وصول یک فقره طرح و یک فقره سؤال .
- ۱۱ - قرائت نامه جمعی از نمایندگان در ارتباط با برخورد حکام حجاز با زائران بیت الله الحرام و مراسم حج اسما .
- ۱۲ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده .

جلسه ساعت هشت و بیست دقیقه به ریاست آقای علی اکبر ناطق نوری رسمیت یافت

۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه

۲ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید

- رئیس - بسم الله الرحمن الرحیم
- با حضور ۲۰۱ نفر جلسه رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمائید.
- منشی (باهر) - بسم الله الرحمن الرحیم
- دستور جلسه یکصد و شانزدهم روز یکشنبه نهم خرداد ماه ۱۳۷۲ مطابق با هشتم ذیحجه ۱۴۱۳ :
- ۱ - انتخابات هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی .
- ۲ - گزارش شور دوم کمیسیون خاص در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران .
- ۳ - گزارش کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی در خصوص سؤال آقای محمدعلی پرتوی از وزیر محترم آموزش و پرورش .
- ۴ - گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در خصوص لایحه لغو محدودیتهای مربوط به واگذاری اتوبوسهای سیاسی و کنسولی بقیم ایران قبل از گذشت ده سال .
- ۵ - گزارش کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص طرح اصلاح جزء یک بند «الف» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور .
- ۶ - گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در خصوص طرح یک فوریتی تهیه مسکن برای افراد کم درآمد .
- رئیس - تلاوت کلام الله مجید .
- (آیات زیر از سوره های مبارکه الفجر و فاتحه الكتاب توسط قاری آقای کریم منصوری تلاوت شد) :
- اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحیم
- یا ایها النفس المطمئنة * ارجعی الی ربک راضیه مرضیه * فادخلی فی عبادی * و ادخلی جنتی *
- بسم الله الرحمن الرحیم
- الحمد لله رب العالمین * الرحمن الرحیم * مالک يوم الدين * ایاک نعبد و ایاک نستعین * اهدنا الصراط المستقیم * صراط الذین انعمت علیهم * غیر المغضوب علیهم ولا الضالین *
- (صدق الله العلی العظيم - حضار صلوات فرستادند)
- رئیس - متشکر .
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : سید رضا تقوی - احمد نصرتی راد - یاور صالحی و فرامرز گلشنی
- رئیس - ناطقین قبل از دستور را دعوت بفرمائید .
- منشی (سبحانی نیا) - بسم الله الرحمن الرحیم

در نهان هر رگت نبض جهان زندگی جاری است.
ای عارف معارف! تو هرگز اسرار عشق و مستی، با مدعیان پر ادعا نگفتی، همان بی خبرانی که در مرداب تعلقات و گنداب نفسانیات می لولیدند. رمزها و رازها را با کسانی در میان گذاشتی که گل وجود را با آب محبت سرشته، و جام جان را با می قنوت انباشته، و خانه دل را با نور معرفت پرداخته.
مدعیانی که پندارهایشان پيله هائی بود برگرد کرم وجودشان، هرگز این توفیق را نیافته تا از کوثر هدایت تو جرعه ای بنوشند و خود را سرمست صهبای ولای تو کنند.

تو «محبی الدینی» و «صدرالمآلهین».
«بحارالانوار» را تو «سفینه» ای.
«وسيله» را تو باید به «تحریر» بنشینی.
تو «کشافی»، که «کشف اسرار» می کنی. «کشف الغطاء عن مبهمات الشریعة الغراء» بدست تو انجام گرفت.
«کشف المحجوب» و «کشف الظنون» بر اثر درایت تو اتفاق افتاد.
«مجمع البیان» تو «جواهر الکلام» است و «کلمه» ات «طیبه» است که «اصلها ثابت و فرعها فی السماء». زیرا لسان تو «لسان الغیب» است و تو خود «افصح المتکلمینی».
استدلال تو «برهان قاطع»، که هم «کافی» به مقصود است و هم «وافی» به مطلوب.
منهج تو «منهج صادقین» است و نهج تو «نهج البلاغه» و صحیفه شریفه ات «صحیفه نور».

تو شهر علم انقلابی و فرهنگ مجسم «ده خدا».
ارشادات تو «ارشادات مفید» است و املاآت تو «امالی صدوق».
تذکارات تو «تذکرة الاولیاء» است و نفحات تو «نفحات انس» و اشارات تو «لمعات عشق».
«مفتاح الفلاح» را تو بدست ملت ما دادی، و «مفاتیح الجنان» در دستهای پر برکت تو است.

کلک شور آفرین تو نقش حکمت به طومار دل میزد.
در حضورستان خلوت اسوه احراری و در وصولستان جلوت واقف اسرار.
اساما!

تو به عین عین عین یقین رسیدی زیرا که عیار کامل شخصیت خویش را در آتش هزاران آزمون با موفقیت بنمایش گذاشتی.
تو به استقامت مقاومت آسختی و صبر در مقابل صبریت توان از کف داد.
تو به واژه های ولایت، حکومت، عدالت، ایثار و جهاد و عشق جان تازه بخشیدی و گرد غربت از چهره مظلوم دین و دیانت زدودی.
تو سروسرفرازی بودی که هرگز در برابر تفرعن قارونها سر فرود نیاوردی.
تو از اینکه ساسریها خلق الله را به عبادت و عبودیت گوساله زرین بردندی سخت برآشتی.

تو ندای غربت موسی را از سرزمینهای اشغالی فلسطین شنیدی.
تو برای مظلومیت عیسی و مغمومیت مریم سرشک غم ریختی.
یوسنی بودی که بازار زلیخا بشکستی.
تو از خوشه های خشم، خرمی علیه خصم، انباشتی تا به دفاع از محرومان، خرم مستکبران را به آتش بکشانی.
بارها و بارها، توصیه کردی که «حمالة الحطب» نباشید.

تو وادی تحجر را مرگ آباد می دانستی و آنانکه به تلبیس ابلیسی متلبس شده، به پیش تو گرگانی بودند در لباس میش و بیگانگانی با عنوان خویش.
امام آزادگان! آزادگان به آزادیت سجده می کنند.
زاهدان پیراهن زهدت را برچشم می کشند.
عاشقان از می ظهور عشق تو سرمست می شوند.
عارفان هلال خم ابروی تو را محراب می کنند.
مریدان اشارات تو و شیفتگان عبارات تو سریدارانند.

شکر شکر بشکرانه بیفشانیم که اینهمه میراث گرانبهایت را که میراث انبیاء است به دست با کفایت شخصیتی سپرده شد که درایت، شجاعت، سماعت، فقاها و زهد و عرفان را در خود جمع فرمود و گوئی تو هنوز در حسینیه جماران برای یاران سخن می رانی. این بزرگ، مرزهای مکتب را مرزبان است و است را امام.

ناطقین قبل از دستور جلسه امروز عبارتند از :
آقای سید رضا تقوی از حوزه انتخابیه تهران.
آقای احمد نصرتی راد از حوزه انتخابیه رشت.
آقای یاور صالحی از حوزه انتخابیه ایذه و باغ ملک که سه دقیقه از وقتشان را به آقای فراسرز گلشنی از حوزه انتخابیه رودبار داده اند.
جناب آقای تقوی تشریف بیاورید :

سید رضا تقوی - بسم الله الرحمن الرحيم
ابتدای اقوال و افتتاح اعمال، حمد و آفرین آفریدگاری را سزااست که بر دامن قبای بقایش، گرد فنا ننشیند، و طایر فهم و ادراک، در طیران فضای احدیت، چیزی جز جمال و جلال حضرتش را نبیند.
و صلوات صلوات زاکیات و تحف تحیات نامیات، بر حامل لواء اعظم، واضع شرع مکرم، مهد سیاست اقوم، مقتدای ارباب سلوک و اصفیا محمد مصطفی (ص) باد (حضرار صلوات فرستادند).

سخن امروز فراقنامه ای است در سوگ مفارق همیشه حاضر، و حکایت گونه ایست از هجران مهاجر همیشه واصل، امام عظیم القدر راحل که در تنظیم خجسته نقود ولایت، و تنفید گسسته عقود فقاها، کد بسیار وجد بیشمار فرمود. سمند خوشخرام عبارت و رخس تیز گام مجاز و استعارت، میدان جولان را بسیار وسیع، و قلّه ایمان را آنچنان رفیع می بیند که عجز خویش را، در تفسیر و تحلیل شخصیت آن بزرگ، اعلام میدارد.
ناقه لفظ به زیر محمل معنا، کمر خم می کند و قاست غزل، قیاست وجودش را قادر به ترسیم نیست.

آیا دگر بار، مادر گیتی فرزندی همانندش خواهد آورد؟
نا پای چوبین عقل نمیتوان همراهی کرد که بال عشق میخواید.
اساما! سروراید عشق تو را چگونه به رشته کلمه و کلام برکشیم که بزرگان گفته اند : عشق نهفتنی است و نه گفتنی، و بساط مهر پیمودنی است و نه نمودنی.

در این وادی عاشق، تا بدار باید نه آیدار. مشتاق سنگین باید، نه رنگین. ما که در عاشقی خاسیم و در سریدی ناتمام چگونه خواستار حضوریم و طالب وصول؟!!

اینک از نای شکسته و با سینه ای خسته، غمنامه فراق تو را بخوانم تا حقایق و معانی در سوگ تو سیاه بیوشند و دیدگان علم و عرفان سرشک خون بریزند.

آهنگ کلامی که بر محور شخصیت تو مترنم باشد بوی پیراهن یوسف غایب را، از کنعان رضوان به مشام جان و روان، می رساند.
یاد تو رمز پایداری احرار است و نام مقدست مایه اسیدواری ابرار.
اساما! تو از شط توحید آب می گرفتی و از خورشید نبوت نور، لهیب برآمده از تنور دلت، صور رستاخیزی اسرافیل شد و مردگان زنده نما را از گور سرد بی تفاوتی به اوج شور و خود آگاهی کشاند.

ای سر سلسله بیداران! تو خواب را از خاک ایران و اسلام بیرون راندی.
آهن از نفست نرم می شد.
با طراوت سخن می گفتی و با سخاوت می شنیدی.
عطر تکبیر تو در گنبد مینا پیچید.
حنجره ات را آوای نجات پر کرده بود.
نگاه تو به نهر جاری نور می ماند، چرا که تو خود از قبیله نوری و از سلاله مهر.

عنان مرکب بادپای بادیه پیمای را به دست گرفتی و پرواز را بما آسختی.
رنگین کمان جنبشت، طاق نصرتی شد و فضای جهان را گرفت.
در معرکه مبارزه، جوشن تقوی به بر کردی و همگام شفق و همدوش فلق بر سینه افق زندگی درخشیدی.
در مقام تهذیب و تسلیم، به مرتبه والای فرق بعد از جمع، و صحو بعد از محو، و بقاء بعد از فنا دست یافتی.

با فطرت فرشته و طینتی از صدق و صفا سرشته، قدم به اقلیم عشق گذاشته، تا شب شب روان را تابنده ماه باشی و گم کردگان وادی ضلالت را هادی راه.
تو دیده بان قلعه حق و حقیقتی، و سالار کاروان عصر غیبت.
پرواز نگاهت را مرزی نیست.

و همچنین در آینده نه چندان دور انتخابات شوراها و اجرای قانون تشکیلات شوراها و اسلامی کشور و از همه مهمتر انتخابات ریاست جمهوری که در این باب معتقدیم «شرکت میلیونی مردم در انتخابات و اخذ آرای بیش از بیست میلیون برای جناب آقای هاشمی رئیس جمهور محبوب و محترم انقلاب اسلامی ایران، نشانه انسجام و وحدت ملت شهید پرور در داخل و سیاستی پایدار و قدرتمند در عرصه بین المللی است».

اما در باب سیاست تک نرخی کردن ارز معتقدیم که این سیاست گامی است نوین در جهت حمایت از تولید و تولید کننده اما این نکته را هم نباید فراموش کرد که این سیاست زمانی کارایی مناسب را در اقتصاد خواهد داشت که بتوانیم ارزش واقعی ریال را در مقابل سایر ارزها بیابیم و این میسر نیست مگر اینکه بانک مرکزی ذخایر کافی در اختیار داشته باشد تا بتواند با نوسانات ایجاد شده ناشی از عملیات بازار ارز مقابله نموده تا از این طریق مشکلی برای تعیین اهداف اقتصادی بوجود نیاید.

و در مورد عملکرد برنامه پنجساله اول باید عرض کنم بحمدالله در طول دوره توانستیم به توفیقات چشمگیری نایل آئیم.

رشد متوسط ۸/۹ درصد تولید ناخالص ملی که خود مهمترین شاخص وضعیت اقتصادی هر کشور است افزایش چشمگیر ظرفیت پذیرش دانشجو و تربیت نیروی انسانی ماهر، افزایش ظرفیت تولید نفت از دو و نیم میلیون بشکه در سال ۶۸ به چهار و نیم میلیون بشکه در سال ۷۱ که باید حق این سیر صعودی تا سطح چهار و نیم میلیون بشکه در سال جاری ادامه خواهد داشت. صفر کردن کسر بودجه و همچنین افزایش حقوق کارکنان دولت و کارگران از جمله نکات مثبت و قابل تقدیر عملکرد برنامه پنجساله اول میباشد.

قبل از بیان مسائل و مشکلات حوزه انتخابیه و صحبتی چند با اولیاء امور برخورد لازم می بینم که صمیمانه ترین قدردانی و سپاس و تشکر خود را از کلیه ائمه محترم و فرهنگ دوست شهرستان رشت و حومه که با رأی قاطع خود اینجانب را مورد اعتماد دانسته و به نمایندگی و خدمتگزاری خویش در سنگر مجلس انتخاب نمودند، تقدیم نمایم.

اینک مطالبی چند در خصوص حوزه انتخابیه اینجانب:

۱- از ریاست محترم جمهور تقاضا دارم برای ذخیره بیش از ۹ میلیارد ریال در استان گیلان نسبت به احداث سدهای استوار، پرلود و شفاورد دستورات مساعد صادر فرمایند.

۲- از جناب آقای رفسنجانی رئیس جمهور محترم تقاضا دارم دستورفرماید بخواهر حمایت از برنجکاران در زمان برداشت محصول برنج، از توزیع و واردات برنجهای خارجی جداً خودداری نمایند.

۳- از ریاست محترم جمهور تقاضا دارم با عنایت باینکه قشر عظیمی از کارکنان دیپلمه دولت بویژه همکاران آموزش و پرورش در برقراری نظام هماهنگ بلحاظ تطبیق گروه در ابتدا و انتها خدمتی دچار مشکل گردیده اند دستور فرمایند مساعدت لازم را در تسریع در تعیین تکلیف وضعیت این عزیزان مبذول دارند تا این قشر زحمتکش بیش از این متضرر نشوند.

۴- ضمن تشکر از وزیر محترم آموزش و پرورش در امر پیگیری سقف حقوقی بازنشستگی همکاران آموزش و پرورش تقاضا دارم تا تعیین تکلیف و افزایش سقف حقوقی این عزیزان از درخواست بازنشسته شدن آنان، صرف نظر فرمایند.

۵- از وزیر محترم راه و ترابری تقاضا دارم نسبت به احداث و تطویل باند فرودگاه رشت و عبادت نمودن مسیر رشت-قزوین و افزایش پروازهای روزانه و هفتگی تهران به رشت و بالعکس و رشت به بندرعباس و مشهد اقدامات جدی مبذول دارند.

۶- از وزیر محترم جهاد تقاضا دارم با عنایت باینکه دارا بودن سند مالکیت برای شهر صنعتی رشت امریست حیاتی و نیاز به تنفیذ آن مقام حسب موازین قانونی را دارد، اقدامات جدی و مساعد مبذول فرمایند.

۷- ضمن تشکر و قدردانی از وزیر محترم کشاورزی در زمینه استقرار انستیتو تحقیقات ملی برنج کشور در گیلان خواستار تسریع در امر شروع بکار نمودن انستیتو و ایجاد تشکیلات آن میباشم.

۸- ضمن تشکر از اولیاء امور استان در امر اسفاته کردن جاده پیر و قدیمی لشت نشاء به زیباکنار که سالیان متمادی و دراز در انتظار بودند و با همت والای عزیزان این مهم حاصل شد و همین انتظار را از مسئولین امر در رابطه با

دریغ باد که گنجینه اسرار و مخزن لعلی شاهوار تو در پس پرده استتار، مخفی از مسامع و انظار بماند.

آرمانهای آفتابی تو را به تفسیر می نشینیم و اندیشه های عمیق تو را نشر خواهیم داد. هر فردمان را به علاوه فرد دیگرمان می کنیم و همه افرادمان را با یکدیگر جمع مینمائیم و در حاصل جمع مان عظمت وحدت را به نمایش می گذاریم. ما تفرقه را از است واحد تفریق می کنیم... (رئیس - وقت شما تمام شده است) رود همت را در دشت میهن اسلامی به جریان می اندازیم، خرابه های باقی مانده از هجوم مغولان را آبادان خواهیم کرد...

چند نفر از نمایندگان - ادامه بدهید.

رئیس - خیر، آئین نامه اجازه نمی دهد.

تقوی - اینک این غمنامه را در هم می پیچم و درد فراق را در جمع مجلسیان با این بیت فریاد می کنیم که:

ای قدح نوشان مجلس، پیر کس؟

از غمش دیوانه ام، زنجیر کس؟

(احسنت - احسنت).

منشی - جناب آقای نصرتی راد تشریف بیاورید.

احمد نصرتی راد - بسم الله الرحمن الرحیم

باسلام و درود به روح پرفروش امام امت و با درود بیکران به ارواح پاک و مطهر شهدای انقلاب اسلامی و با آرزوی طول عمر و عزت برای مقام معظم رهبری. انقلاب اسلامی ایران بحق یکی از ارزشمندترین نعمتی بود که خداوند متعال بار رهبری بی نظیر و بزرگ، عارف عصر حاضر، امام راحل در بهمن ماه ۱۳۵۷ به ملت ایران ارزانی داشت که بدون رهبری و امامت آن بزرگوار حادث شدن چنین حادثه ای با این عظمت و شکوه مندی ناممکن می نمود. و لطف و عنایت خداوندی همچنان شامل ملت گشت زیرا که امامت امت بدست با کفایت شخصیتی والا و فرزند همان امام و شاگرد آن پیردیر سپرده شد. هدایتی که با همان قدرت و صلابت بگونه ای که بر خلاف تمام تصورات کوردلان و استکبار جهانی نه تنها کمترین خدشه ای به اصول انقلاب وارد نکرد بلکه فرهنگ ظلم ستیزی انقلاب در تمام عالم دقیقاً بمانند عصر امام راحل روشنی بخش قلوب تمام سحرومان و ستم دیدگان شد. آری دشمنی استکبار با انقلاب اسلامی از همین مکان نشأت میگیرد اگر می بینیم فرزندان مسلمان بوسنیائی را در جلو چشمان والدینش سر می برند و اگر ملاحظه می کنیم که مسلمانان بوسنی در قلب اروپای به ظاهر متمدن بادست خون آشامان صرب قتل عام میشوند و اگر فرزندان برومند مسلمان در آذربایجان شوروی و گرجستان و سایر نقاط دنیا بویژه در فلسطین اشغالی به خاک و خون کشیده میشوند و اگر پیروزی انتخابات مسلمانان الجزایری با کودتایی سرکوب میشود و اگر انقلاب ایران با بهانه های بوج و واهی و بی اساس از قبیل پایمال نمودن باصلاح حقوق بشر و حمایت از تروریسم مورد تهاجم قرار می گیرد چنگلی حکایت از کینه توزی ژرف آنان نسبت به اسلام و مسلمانان دارد. و اینگونه است که حاکمان وابسته به استکبار از حرکت شرعی زائران مسلمان ایرانی و خارجی از مراسم برائت از مشرکین جلوگیری بعمل می آورند همه و همه حکایت از کینه توزی و افر استکبار از اسلام و مسلمین دارد.

اما امروز مادر آستانه پایان اولین سال دوره چهارم مجلس شورای اسلامی قرار داریم که با نگرشی به فعالیتهای یکساله مجلس باین نکته میرسیم که عملکرد آن بدور از تمام تنشها و با الهام از رهنمودهای رهبر معظم و در سایه مدیریت جناب آقای ناطق نوری ریاست محترم مجلس شورای اسلامی و همکاری صمیمانه هیئت محترم رئیسه بسیار منسجم و فعال بوده است بگونه ای که بعد از انقلاب به عنوان مجلس ولایت در تمام صحنه های مختلف جهانی خود نمائی می کند. بدین وسیله صمیمانه ترین تشکر و قدردانی خود را تقدیم ریاست محترم مجلس و همه اعضای محترم هیئت رئیسه و نمایندگان معظم مردم در مجلس شورای اسلامی که در طول یکسال گذشته در سایه ارشادات رهبری این چنین یکپارچه و منسجم به فعالیت پرداختند، میدارم.

اسیدوارم این روح اخوت و همکاری و یکپارچگی که نشأت گرفته از ایمان به خدا و اعتقاد به اسلام است همچنان در مابقی بماند و منشاء خیرات برای جمهوری اسلامی و ملت مسلمان ایران باشد.

باعتماد اینجانب سال ۷۲ یکی از سالهای حساس و سرنوشت ساز برای مملکت است. تدوین برنامه پنجساله دوم، سیاست تعدیل و تکنرخی کردن ارز

اصلاح نظام اداری فعلی که حقیقتاً مردم شریف ما را خسته نموده و عده‌ای را وادار به سرگردانی و اخاذی از ملت نموده از مهمترین امور است. نداشتن یک سیستم بازرسی قوی که بتواند در همه کشور حضور داشته باشد بسیار احساس می‌گردد. رها بودن بازار از سیستم نرخ‌گذاری و نداشتن برنامه برخورد با متخلف، جیب عده‌ای را پر و خسارات زیادی را به اقشار کم درآمد جامعه وارد ساخته است. برنامه‌ریزی جهت استفاده از امکانات و استعداد های بالقوه کشور ضعیف و متأسفانه توجه به خرید های خارجی و اخذ پورسانت‌ها و زد و بندها عده‌ای را در این جهت سوق داده به‌طوری که حتی فرصت کسب دانش فنی همین اقلام خریداری شده را هم فراهم ننموده‌اند و لازم است مجلس بر تحقیق و تفحص خود بطور جدی در این زمینه بیفزاید.

و تذکری هم به هیأت رئیسه محترم عرض کنم: روال کار فعلی نمایندگان باید متحول گردد و زمینه تفکر و بررسی بیشتری باید برای نمایندگان محترم مجلس فراهم آید. بعضی از نمایندگان محترم سراجین کمتری دارند و یقیناً فرصت مشارکت بیشتری در طرحها و لوایح برای آنها ایجاد می‌گردد اما نمایندگان مناطق محروم حقیقتاً بشدت دچار معضلات متعدد می‌باشند و لازم است هیأت رئیسه محترم یک روز به‌طور کامل با آنها نشست داشته باشد و به چاره‌اندیشی بپردازد.

اما معضلات حوزه انتخابیه اینجانب: دو شهرستان محروم ایذه و باغ ملک مورد بی‌مهری شدید قرار گرفته و علی‌رغم شعارهای محرومیت‌زدائی متأسفانه حتی حقوق عادی خود را هم وصول ننموده مثلاً کمتر از (۲۰٪) از هزار روستای این دو شهرستان از نعمت آب و برق بهره‌مند هستند. به وزیر جهاد سازندگی و رئیس سازمان برنامه و بودجه توصیه می‌نمایم که در این زمینه بررسی جدی انجام دهند.

جاده سددود چهل کیلومتری مسطح باغ ملک به هفتگل بیش از ده سال است مورد بی‌مهری شدید وزارت راه و کارشناسان محترم این وزارتخانه قرار گرفته به‌طوری که مردم ناچارند روزانه سی و پنج کیلومتر مسافت اضافی خطرناک را طی نمایند (رئیس - وقت شما تمام شد) به استاندار محترم خوزستان توصیه می‌نمایم نسبت به حذف بعضی از مدیران ناتوان و کم صلاحیت این دوشهرستان اقدام نماید.

پیشروی تالاب شمالی و شرقی در زمینهای زراعتی خسارات هنگفتی به مردم وارد نموده و آب، بیش از پنج هزار هکتار از بهترین زمینهای زراعتی را اشباع نموده که لازم است وزارت کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه مطالعه جدی را براین تالاب آغاز نمایند. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

رئیس - متشکر.

منشی - جناب آقای فرامرز گلشنی نماینده محترم رودبار بفرمائید:

فرامرز گلشنی - بسم الله الرحمن الرحيم

با سلام به پیشگاه حضرت قائم و درود به بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و آرزوی سلامت برای رهبر عالیقدر حضرت آیت الله خامنه‌ای (ص) و موفقیت برای ریاست محترم جمهور برادر قادر و توانا و آینده‌نگر حضرت حجت الاسلام هاشمی رفسنجانی و هیأت محترم دولت و تشکر از آقای صالحی که ۳ دقیقه از وقت خود را به اینجانب داده است.

بطور اختصار از مسائل گوناگون مطلبی گفته میشود از جمله مجلس شورای اسلامی هرچه زودتر باید با جدیت تمام قابلیت را در برنامه پایه یعنی برنامه اول تعیین و شاخص عملکرد را برای برنامه دوم به دولت اعلام نماید تا روش اولویتها از طرف مجلس محترم تعیین گردد. پس نیاز سبرم و فوری به کارشناسان متعهد و آگاه در کمیسیونها داریم تا برگشت بهره‌دهی در سرمایه‌گذاری سریع صورت گیرد و همچنین ارزیابی نقطه‌ای واریانت برنامه اول و علت های ضعف و قوی در آنها و جدول مقایسات از طرف دولت به صورت آمار و ارقام پایانه جهت تصمیم‌گیری به مجلس محترم اعلام گردد.

چون ماه خرداد ماه رویداد و تحول در تاریخ ایران از قیام ۱۵ خرداد تا رحلت حضرت امام و بازگشایی مجلس شورای اسلامی و تعیین ریاست محترم جمهور و سالگرد زلزله دلخراش استان گیلان و زنجان بخصوص شهرستان رودبار لذا اینجانب از کلیه آحاد ملت شریف ایران و آنهایی که در داخل و خارج از کشور برای بازسازی کمک مالی و غیره نموده‌اند و همچنین هیأت رئیسه محترم مجلس و نمایندگان محترم و ریاست محترم جمهور و هیأت دولت در سو میسن

اسفالته کردن جاده خشک بيجار به اسين آباد را داریم.

۹- از وزیر محترم کشور تقاضا دارم که نسبت به تغییر وضعیت خشک بيجار و تبدیل آن به بخش که قدمت چند دهساله دارد و از تمام اولویت‌های ممکنه نیز برخوردار است دستورات مساعد صادر فرمائید.

در خاتمه از همه مسئولین و مدیران استان بویژه نماینده ولی فقیه در استان گیلان که با فعالیت های انقلابی خود در رفع مشکلات مردم اهتمام می‌ورزند تشکر و قدردانی مینمایم. والسلام علیکم ورحمة الله.

رئیس - متشکر.

منشی (سبحانی نیا) - جناب آقای صالحی تشریف بیاورند.

یاور صالحی - بسم الله الرحمن الرحيم.

این روزها خاطره جانگداز ارتحال آن مرد بزرگ جهان مستضعفان باز در دل های عاشقانش زنده می‌گردد و دیده‌ها پراز اشک فراق پیرجماران. خاطره روزی که عالم خلقت کمتر به خود دیده بود دوباره در اذهان زنده می‌گردد. باردیگر نمایش معنوی و باصفای پروانه‌های عاشق را در جماران و مرقد مطهر اسام راحلمان که بوی معطر صفا و خلوص می‌دهد خواهیم دید. سلام بر تو ای بنیانگذار توحید در عصر حاضر، ای مطهر مهرو صفا و زهد و عرفان و اندیشه و غیرت و شهادت و صبر. سلام بر تو ای آغازگر بیداری و قیام علیه شرک و کفر و ظلم و استبداد. روح پاکت اکنون نهضت‌های مردمی را در بلاد اسلامی یکی پس از دیگری نظاره می‌کند. فریاد رسای تو حتی در کوچه‌های مصر و الجزایر و مراکش شنیده میشود و یاران عاشق تو در آن دیار آنچنان بساط خائنین را به هم زده که صدای خرد شدن کاخهای ظلم آنها استکبار جهانی را به وحشت انداخته به‌طوری که هرفریادی علیه ظلم از هر کجای جهان شنیده میشود انقلاب اسلامی و مسئولین ایران را مقصر بیداری ملت های تحت ستم می‌دانند. ان شاء الله با الهام از اندیشه‌های پاک و الهی تو و با رهبری جانشین خلف و صالح و لایق توحضرت امام خامنه‌ای (حضار صلوات فرستادند) تیرگیهای ظلم و شرک، کفر و نفاق از بین خواهد رفت و خورشید عدالت در آسمان بشریت ظاهر خواهد شد. اکنون که در آستانه برگزاری انتخابات ریاست جمهوری هستیم مطابق معمول دشمنان بیکار ننشسته و به تحلیل و تفسیرهای نفاق افکنانه پرداخته و همه متفق القول آرمانهای شیطانی خود را به ملت ایران نسبت می‌دهند. گرچه برای ملت بیدار و بزرگ - منش ما که از سخت‌ترین آزمونهای الهی، بهترین موفقیتهای معنوی را کسب نموده توصیه و سفارش و تکلیف لازم نیست اما بن باب تذکر عرض می‌کنم. ملت قهرمان ایران! این بار هم با شرکت انبوه خود در انتخابات، درسی به استکبار بدهید که مثل همیشه ناچار باشد از اجیفش را پس بگیرد. استکبار جهانی و شیطان بزرگ بزودی خواهد فهمید که باید قدری هم به فکر نجات خودش باشد و همانگونه که ابر قدرت شرق را امام راحل ما از خواب بیدار ساخت، این دیگری هم بداند که وضع بهتری از آن یکی ندارد و ان شاء الله بزودی مردم غرب هم علیه ظلم و فساد و تجاوز، بساط حکام طاغوتی خود را به هم خواهند زد. آمریکای جنایتکار بداند که ملت های مسلمان همه بدبختی های خود را از این شیطان بزرگ می‌دانند و ان شاء الله به حسابش خواهند رسید. این درست است که او حالا برگردۀ حکام ذلیل و خائن آل سعود و کویت و مصر و اشغالهم حکم می‌راند و حتی اجازه برائت از سرکین آل سعود را هم نمی‌دهد، ولی در قلموس خلقت ظلم روبه نابودی بوده و سرنوشت همه قدرتهای طاغوتی بلا استثناء همین بوده و حکام آمریکا و عمال خائنش چاره‌ای غیر از این نخواهند داشت. ان شاء الله.

و اما تذکراتی در ارتباط با مسائل داخلی کشور لازم است از این تریبون اعلام نمایم:

نمایندگان محترم! باید هرچه سریعتر نظام پوسیده و کهنه و ناقص و منفعل از اشخاص برنامه ریز کشور را درهم ریخته تا ان شاء الله یک نظام پویا، نو و متناسب با ارزشهای انقلاب اسلامی تدوین و ان شاء الله بعضی از مسئولین فعلی برنامه‌ریزی هم که توانائی کافی ندارند جای خود را به دیگرانی که دارای فکر تواناتری هستند خواهند داد و ان شاء الله از کارشناسانی باید استفاده شود که فقط به اسلام و آینده آن بیندیشند و دارای تجربه مفید و عملی باشند.

موضوع تک نرخ کردن ارز، باید بپذیریم که بسیار ناپخته و بدون مقدمه به ملت تحمیل گردید و لازم است مجلس و دولت با سرعت و حساسیت بیشتری به فکر ترمیم آسیب های فراوانی باشند که بر اقشار محروم جامعه در زمینه های درمان، تغذیه و مسکن و دیگر مسائل اجتماعی وارد آمده است.

مجلس است و باید داشته باشد. مجلس نماینده مردم هستند و باید که دیدگاه مردم را به دنیا منتقل کنند و این حمایت و عنایت ایشان تأکید بر جهت‌گیریهای بعدی ما هم هست که از این پس هم مجلس در موضع‌گیریهایش باید صریح و سریع و قاطع باشد و برای حفظ اصول و ارزشهای انقلاب که امام راحل‌مان پایه‌گذارش بودند (رحمة الله علیه) این اصول و ارزشها را حفظ کند که به فضل خدا تا به امروز هم همینطور بود ایشان هم مورد لطف قرار دادند.

نکته دیگری که باز عنایت فرمودند بها دادن به محرومین و مستضعفین و اقشار مردم است که حتی ایشان فرمودند توسعه اقتصادی و رشد اقتصادی در جامعه هدف نیست، هدف عدالت اجتماعی و رسیدگی کردن به محرومین و مستضعفین است که این توسعه و رشد اقتصادی هم باید در جهت محرومین و مستضعفین قرار بگیرد آن هدف اصلی، آنها هستند و باید به آنها توجه شود که خوشبختانه مجلس در بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ این توجه و عنایت را داشت و این راهنماییها را از قبل گرفته بود و اعمال کرد و بیشترین توجه را مجلس در لایحه ۷۲ هم به طبقات محروم و مناطق محروم داشت و هم به بخش فرهنگی که مورد عنایت حضرت ایشان بود خوب یکی از این جهت‌گیریهای سیاسی و صریح امروز این جهت‌گیری است که مجلس در مقابل عمل ناشایست و نپخته و عجولانه حکومت عربستان سعودی باید داشته باشد که همانطوری که حضرت ایشان در پاسخ نامه نماینده محترمشان فرمودند این کار تلخ غیرمنطقی و غیر مسؤولانه‌ای که حکومت عربستان انجام داد اوکاری نکرد جز اینکه آب در آسیاب آمریکا ریخت در واقع خودشان را خادم‌الحرمین می‌دانند اما به جای اینکه به ندای رحمان و رحمانی توجه کنند و به ندای قهرمان توحید حضرت ابراهیم (علیه الصلوة والسلام) توجه کنند به ندای شیطان بزرگ توجه می‌کنند. و گویا به جای طواف خانه خدا و کعبه به گرد کاخ سفید می‌خواهند طواف کنند و در عین حال خودشان را خادم‌الحرمین بدانند! به جای سعی و سعی آنان کوبیدن حق و خاموش کردن نور حق است و به جای اینکه رسی به شیطان کنند حق را مورد رسی قرار می‌دهند و شیطان را تأیید می‌کنند و درست‌خواست استکبار جهانی را پیاده می‌کنند همانطوری که مقام رهبری فرمودند مگر ما آنجا می‌خواستیم چه کاری بکنیم و در این چند سالی که انجام دادیم چه گفتیم؟ فریاد ما آنجا فریاد مرگ بر آمریکا بود، دفاع از مظلومین فلسطین بود، دفاع از ستم‌دیدگان زیر سلطه جهان بود، مبارزه با طاغوت بود، برائت از مشرکین بود که این بزرگترین فلسفه حج است، اگر در حج برائت از مشرکین نباشد و موضع‌گیری در مقابل استکبار جهانی نباشد و صرفاً به گرد کعبه گشتن باشد و دل با طاغوت داشتن باشد چه گرد خانه خدا و کعبه بگردیم یا گرد کاخ سفید و سرخ بگردی یکی است! این عمل عجولانه و نپخته و غیر منطقی که آدم هیچ باورش نمی‌شد که اینقدر حکومت عربستان نپخته عمل کند و نتیجتاً رسماً وارد صحنه شود و حمایت خودش را از استکبار جهانی اعلام کند و جلو فریاد حق را بگیرد که البته هم همانطوری که مقام رهبری فرمودند باید حکومت عربستان بداند که این حق مسام مسلمین است و حق مسام حجاج ایرانی است که این برای ما محفوظ خواهد ماند ما حج بدون برائت را حجاج نمی‌دانیم که باید این محفوظ بماند و امیدوار هستیم که واقعاً بهوش بیایند و مصالح مسلمین و مصالح اسلام و مصالح منطقه را در نظر بگیرند و آلت دست و ابزار دست استکبار جهانی قرار نگیرند. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته (احسنت - احسنت).

ه - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسؤولان

اجرائی کشور توسط ریاست محترم مجلس

رئیس - تذکرات نمایندگان محترم مجلس به مسؤولان اجرائی کشور: نمایندگان شهرهای جنگ‌زده به وزیر محترم کشور در مورد فراهم نمودن اسکانات بازگشت مهاجرین به اوطان اولیه آنها.

آقای موسوی نماینده محترم خدا بنده به وزیر راه و ترابری در مورد تسریع در اجرای روکش جاده خدا بنده - زنجان.

آقایان علوی، هاشمی نمایندگان محترم بروجن، لردگان و شهرضا به وزیر محترم نفت در مورد علت تأخیر در اجرای بند (ه) تبصره (۲۶) قانون بودجه

۰۱۳۷۲

آقای زادسر نماینده محترم جیرفت به وزیر محترم آموزش و پرورش در

سالگرد زلزله شوم دعوت می‌نمایم که از نزدیک بازسازی شهرهای (لوشان - منجیل - رودبار - رستم آباد - جیرنده - توتکابن) و همچنین بخشهای (عمارلو و رحمت آباد و بلوکات و مرکزی) بازدید بعمل آورده و از نزدیک کارهای عمده از طرف نظام را با دست توانای هیأت دولت به سرپرستی جناب آقای نوری وزیر محترم کشور صورت گرفته و از استاندار و فرماندار قبلی و همچنین از استاندار و معاونین و فرماندار فعلی و مدیران کل استان و بنیاد مسکن، بخشداران و دهمداران و مسؤولین ادارات شهرستان و هلال احمر تشکر و قدردانی می‌نمایم.

و اما نیازها:

۱ - برگشت کلیه کارکنان و مسؤولین ادارات شهرستان زلزله‌زده رودبار که هنوز رفت و آمد میکنند.

۲ - وام ساخت و ساز مردمی خیلی کم است و خانه‌ها ناتمام مانده و مردم شدیداً انتظار اضافه شدن وام را دارند.

۳ - بلا تکلیف بودن خانواده‌های بی سرپرست و نگران حال و آینده خود میباشد.

۴ - برطرف کردن مشکل مدارس ساخت و ساز مردمی که بعضی از آنها هنوز شروع نشده و یا درصد کاری پائینی را دارا میباشد.

۵ - نارسائی بهداشت آب و برق و آسفالت حوزه شهری که از قدرت شهرداری بعلت نداشتن درآمد خارج است.

۶ - برطرف کردن مسائل بیکاری و فرهنگی بخصوص خرابی مساجد و حمام‌ها و ورزشگاهها نیاز به کمک بسیجی دارد.

۷ - نیاز به وام کشاورزی و دامپروری طویل‌مدت برای بازپرداخت جهت خرید ابزارآلات و آبرسانی باغات و برطرف کردن آفات میباشد.

۸ - گازرسانی با حداقل هزینه در شهرهای (رودبار - رستم آباد - توتکابن) که در مسیر لوله اصلی انتقال گاز میباشد که با حداقل هزینه میتوان گاز کشی نمود.

۹ - بهسازی و آسفالت راه و داخل روستاهای پرجمعیت که در نقشه هادی دیده شده است. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

رئیس - احسنت آقای گلشنی، خیالی ممنون با اینکه جمله ایشان هنوز تمام نشده بود ولی وقت ایشان که تمام شد به وقت احترام گذاشتند.

۴ - بیانات ریاست محترم مجلس به مناسبت دیدار اخیر نمایندگان

با رهبر معظم انقلاب اسلامی و پایان اجلاس اول مجلس

و مراسم حج اسسال

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

خدا را سپاسگزار هستیم که مجلس شورای اسلامی اولین سال کاری خودش را در دوره چهارم در شرایطی پشت سر گذاشت که مورد رضای رهبر عظیم‌الشان انقلاب و ولی امر مسلمین قرار گرفته که قطعاً رضای ایشان، رضای ولی الله الاعظم ارواحنا له الفداء و رضای ملتی است که همه عشتشان اطاعت از مقام امامت و ولایت است. جا دارد که من از طرف نمایندگان محترم و همکاران عزیزم از مقام معظم رهبری تشکر کنم که مجلس را مورد تفقد و مورد تشویق قرار دادند و مانند همیشه رهنمودها و راهنماییهای جهت دهنده و حرکت بخش خودشان را بیان فرمودند و روح تازه‌ای به مجلس و مجلسیان دادند. ان شاء الله متن کامل فرمایشات مقام معظم رهبری را پیاده خواهیم کرد و در دسترس نمایندگان محترم مجلس قرار خواهیم داد اما توجه و عنایت به چند نکته از فرمایشات مقام معظم رهبری را من اینجا لازم می‌دانم:

یکی اینکه حضرت ایشان ضمن اعلان رضایت از کار مجلس و تلاش و موضع‌گیری مجلس این نکته را تذکر فرمودند که نمایندگان عنایت داشته باشند که کار مجلس، کار اصلی نمایندگان است و اینجا صرفاً مجلس مشورتی نیست که بنشینیم دیگران صحبت کنند و بعد قیام و قعودی داشته باشیم باید روی طرحها، روی لوایح مطالعه شود و در کمیسیونها و در جلسه علنی، حضور فعال داشته باشیم و از فرمایشات ایشان استفاده می‌شد که به هر حال اگر مجلس و کمیسیون هست کار دیگر، شرعی نیست که آدم کار مجلس و کار کمیسیون را بزند و بخواهد به یک کار دیگری برسد. کار اصلی، کار مجلس است.

نکته دیگری که عنایت فرمودند و بیان فرمودند جهت‌گیریهای سیاسی مجلس بود که لطف فرمودند و رضایشان را اعلام کردند که مجلس موضع‌گیریهای سریع و صریح در حفظ ارزشهای انقلاب و سیاستهای انقلاب داشته و این کار

به متن مذکور در جلسه ۱۴۶ دوره سوم مجلس رأی گرفته اند و تصویب شده است.

کیانی - مرخصی غیبت نیست.

یکی از نمایندگان - پاورقی، آئیننامه نیست!

شهرداری - پاورقی مصوب مجلس است و باید به آن عمل کنید.

رئیس - ما به همین پاورقی عمل می کنیم ببینید در همین دوره هم مشابه این مورد را داشتیم و آن این بود که جناب آقای مجد آراء تشریف نداشتند اما اعلام کرده بودند و ما رأی گرفتیم به عنوان نماینده مجلس برای نظارت. اما آن یک چنین صراحتی را در آئین نامه نداشت. این بخش از آئین نامه از مجلس سوم را سؤال کردند. مجلس سوم یک چنین برداشتی داشته. من اعتقاد دارم به صراحت آئین نامه و آنچه که نظر خواهی شده عمل بکنیم این بهتر است.

چند نفر از نمایندگان - برای رفع ابهام رأی گیری کنید.

رئیس - آخر ابهام ندارد که ما رأی بگیریم! حالا با توجه به این کاندیداهای نایب رئیسی را اعلام بفرمائید.

منشی - آقای موحیدی کرمانی، آقای روحانی، آقای هاشمیان.

هاشمیان - من کاندیدا نیستم.

رئیس - آقای هاشمیان میفرمایند که کاندیدا نیستند.

چند نفر از نمایندگان - آقای عبدخدائی، (عبدخدائی - من هم کاندیدانیستم)

رئیس - ایشان هم نیستند. حضار ۲۱۱ نفر، کاندیداهائی که اعلام شده اند: آقایان موحیدی کرمانی و دکتر روحانی و شعله سعیدی هستند که باید دو نفر از این سه نفر را به عنوان نایب رئیس انتخاب بفرمائید هر کدامشان بیشتر رأی آوردند نایب رئیس اول می شوند، هر کدامشان کمتر از اولی رأی آورد نایب رئیس دوم میشود.

منشی - آقای عمیدزنجانی را هم قید بفرمائید.

رئیس - آقای عمیدزنجانی؟

عمیدزنجانی - منصرف شدم.

رئیس - بسیار خوب. تعداد ۲۱۱ نفر. رأی گیری را شروع کنید. ضمناً این نکته را بگویم که بعضی از نمایندگان از صبح لیستشان را نوشته بودند و آقای پرورش را ذکر کرده بودند حالا که گفتیم مطابق آئیننامه اسم غائبین را نمی توانیم بنویسیم خط زدند. این خط خوردگی خلاف نیست و خوانده می شود. مأموران گلدانها را برای جمع آوری اوراق رأی خدمت نمایندگان ببرند. رأی گیری مربوط به انتخاب دو نفر نایب رئیس است کاندیداهای نایب رئیسی آقایان محمدعلی موحید کرمانی، دکتر حسن روحانی و قاسم شمله سعیدی هستند. (رأی گیری باورقه به عمل آمد و پس از شمارش آراء نتیجه به قرار زیر اعلام گردید)

کل آراء به گلدان ریخته شده ۲۱۳ رأی

آقای دکتر حسن روحانی ۱۹۳ رأی

آقای محمدعلی موحیدی کرمانی ۱۶۱ رأی

به ترتیب نواب اول و دوم رئیس مجلس شدند (نمایندگان تکبیر گفتند)

* * *

رئیس - حالا برای انتخاب سه نفر کارپرداز رأی گیری می کنیم. کاندیداهای کارپردازی را معرفی کنید.

منشی - اسامی آقایان سیدرضا تقوی، غلامعباس زائری و حبیب الله عسکری - اولادی تا حالا ثبت شده است.

یکی از نمایندگان - آقایان دکتر زالی و مصطفی ناصری را هم اضافه کنید. دکتر زالی - من کاندیدا نیستم.

مصطفی ناصری - من هم نیستم.

یکی از نمایندگان - آقای حسن مختاری را اضافه کنید.

منشی - پس اسامی کاندیداهای کارپردازی مجلس را اعلام می کنم: آقای سید رضا تقوی، آقای غلامعباس زائری، آقای حبیب الله عسکری و آقای حسن مختاری.

رئیس - حضار ۲۰۹ نفرند. گلدانها را برای جمع آوری اوراق رأی نزد نمایندگان ببرید.

(رأی گیری باورقه به عمل آمد و پس از شمارش آراء نتیجه به ترتیب زیر اعلام شد)

مورد برخورد ناشایست معاون امور مجلس آن وزارتخانه با نماینده مجلس شورای اسلامی.

آقایان ازهای و سالک نمایندگان محترم اصفهان به رئیس جمهور محترم در مورد دستور راجع به تعیین تعرفه برای کالاهای وارداتی که تولید داخلی دارند.

۶ - عرض تبریک و تسلیت به آقای سید فرج الله افزایده نماینده محترم مردم نوشهر به مناسبت رسیدن جسد مطهر فرزندشان از جبهه

رئیس - از طرف همه نمایندگان مجلس و به خصوص نمایندگان محترم مازندران شهادت فرزند برومند جناب آقای افزایده نماینده محترم چالوس و نوشهر را به ایشان تبریک و تسلیت عرض می کنیم. پیکر مطهر این عزیز جزو اجساد شهداء بزرگواری بود که روز جمعه تشییع شدند و جزء مفقودالائرها بودند. شهادت این عزیز و همه آن عزیزان را به خانواده هایشان من از طرف مجلس تبریک و تسلیت عرض می کنم و امید است خداوند این عزیزان را ذخیره آخرت خانواده هایشان قرار بدهد و توفیق پاسداری از خونشان را به همه ما لطف بفرماید.

۷ - انتخابات هیأت رئیسه اجلاسیه دوم دوره چهارم مجلس شورای اسلامی

رئیس - دستور را مطرح بفرمائید.

منشی (باهنر) - انتخابات هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی مطرح است.

رئیس - کارتهای مخصوص برای نوشتن آراء خدمت نمایندگان داده شده و یکبار هم این تجربه را داشته ایم بنابراین نیاز به بیان نیست و این بار دوم هست و مردم ما هم در جریان هستند که انتخابات هیأت رئیسه مجلس هر سال باید انجام بشود یعنی دوره هیأت رئیسه یکساله است، دوره نمایندگی چهارساله است. کارتهائی که خدمتتان هست بخشی مربوط به رئیس و بخش دیگر مربوط به نایب رئیس است یک رئیس و دو نفر نایب رئیس و شش نفر منشی و سه نفر کارپرداز، پشت کارت را اگر عنایت بفرمائید شماره (۳ - ۷۲) است که این به معنی برج ۳ سال ۷۲ است و این کارتها باید این علامت را داشته باشد و شماره های هر کس مشخص است مثلاً شماره بنده (۲۶۳) و شماره شما (۲۴۵) است.

الان برای انتخاب رئیس رأی می گیریم. اسامی کاندیدها را اعلام بفرمائید.

نمایندگان - آقای علی اکبر ناطق نوری.

رئیس - کسی دیگر کاندیدای ریاست مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) ۲۰۸ نفر در جلسه حضور دارند و ۲۱۳ نفر کارت گرفته اند. مأموران برای جمع آوری اوراق رأی گلدانها را خدمت نمایندگان ببرند. (رأی گیری باورقه به عمل آمد و پس از شمارش آراء، نتیجه به قرار زیر اعلام گردید):

کل آراء ریخته شده در گلدان ۲۱۰ رأی

آراء موافق ۱۹۵ رأی

آراء بدون اسم ۱۵ رأی

منشی - آقای ناطق نوری بار دیگر به ریاست مجلس انتخاب شدند (نمایندگان تکبیر گفتند).

رئیس - من همین جا از اعتماد مجددی که فرمودید تشکر می کنم دعا بفرمائید که بتوانیم وظیفه مان را آنطور که مرضی خداوند است ان شاء الله انجام بدهیم (نمایندگان صلوات فرستادند).

* * *

رئیس - حالا باید برای انتخاب نایب رئیس ها رأی بگیریم. البته نمایندگان محترم این نکته را توجه بفرمایند:

ماده ۲۸ آئیننامه - انتخاب رئیس در نوبت اول با اکثریت مطلق آراء نمایندگان صاحب رأی است و انتخاب نواب و منشی ها و کارپردازان هر کدام جداگانه و با اکثریت نسبی و رأی مخفی و باورقه خواهد بود.

آنوقت در پاورقی این ماده آمده است:

در صورتی که کاندیدای عضویت در هیأت رئیسه مجلس در جلسه غایب باشد نمی توان به او رأی داد.

حقوقها و سود بازرگانی، مسائل گمرکی.. پیش‌بینی شده. وقتی جمله باشد: «براساس این قانون اداره نماید» درست، ولی جمله «براساس موازین قانونی و این قانون» اضافی است. قانونی، از جمله اش قانون پولی و بانکی عمومی کشور است. قانون بیمه اجتماعی است، قانون کار است و قانون گمرکی و مقررات گمرک است.

ما در این لایحه پیش‌بینی کردیم. یعنی مجلس و دولت پیش‌بینی کرده که مناطق آزاد از سایر قوانین و مقررات عمومی کشور مستثنی هستند در رابطه با کارهای صنعتی و تجاری. قوانین پولی عمومی کشور در مناطق آزاد حاکم نیست. وجود این جمله متضاد و متغایر با همه این موادی است که در این قانون است و کسی که خدای نخواست «فی قلبه مرض» باشد با استناد به همین یک کلمه «قانونی و...» در واقع، (جمله هم نیست) در این لایحه تصریح شده، مجلس شورای اسلامی هم تصویب کرده که براساس موازین قانونی.

بنابراین بیمه برطبق قانون عمومی کشور، قوانین گمرکی باید حاکم بشود (رئیس - وقت شما هم تمام شد) باید برابر سراسری کشور پرداخت بشود و این ابهام ایجاد می‌کند. نهایتاً نیاز به تفسیر خواهد داشت و تازمانی که تفسیر بیاید در گیر خواهند بود. من پیشنهاد حذف این کلمه و یک حرف را دارم: «قانونی و...» آنوقت اینجوری میشود: «براساس موازین این قانون اداره خواهد شد». والسلام.

رئیس - خیلی متشکر

منشی - آقای کوهکن، مخالف:

یکی از نمایندگان - آقا موافق ندارد.

محسن کوهکن - اگر موافق ندارد من هم صحبت نمی‌کنم.

رئیس - دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد) - ما هم مخالف هستیم.

رئیس - نماینده دولت هم مخالف هستند، ۱۸۴ نفر در جلسه حضور دارند، پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی (شهرزاد) - پیشنهاد این است که عبارت موازین قانونی از قسمت پایانی ماده (۱) حذف بشود و به این صورت در بیاید «براساس این قانون اداره نماید».

رئیس - نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافقت، قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - آقای رحیمی و آقای ایران نژاد پیشنهاد کرده‌اند در ماده (۱) بند «ج» نقشه پیوست حذف شود.

آقای ایران نژاد توضیح بفرمائید.

عبدالله‌الرحمن‌الرحیم

لازم می‌دانم که از پیام بسیار مهم مقام معظم رهبری خطاب به زائران ایرانی مکه معظمه و سایر مسلمانان جهان در مورد برائت از مشرکین تشکر نمایم.

از ریاست محترم مجلس و نمایندگان بزرگوار آن که همواره به فکر محرومان جامعه بوده و در فرصتهای مناسب اعتبار لازم را برای محرومیت‌زدائی و رفع محرومیت تخصیص می‌دهند تشکر کنم.

در آستانه سالگرد عروج ملکوتی رهبر فقید انقلاب اسلامی حضرت امام رحمة‌الله‌علیه وظیفه خود میدانم که ارتحال امام بزرگوارمان و تمامی شهدای (رئیس - خارج از دستور نیست؟) بلی، لازم میدانم که به اطلاع نمایندگان محترم برسانم که مردم سیستان و بلوچستان که در طول تاریخ پرفراز و نشیب خود همواره گرفتار شاهان بوده بحمدالله با پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی که همواره تازه نفس بوده و از نسیم روحبخش آزادی بهره‌مند شدند.

خدمت نمایندگان محترم عرض نمایم که یکی از اقدامات ارزنده زیربنائی فراوانی که برای رفع محرومیت منطقه آزاد چابهار اعلام شده که در صورت توجه دقیق به عرایض بنده که در رابطه با طرح اعلام شده رفع نقص اجرائی آن بطور قطع عامل بسیار مهمی برای توسعه چابهار خواهد بود. دربند (ج) ماده (۱) که لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد صنعتی، تجارتي جمهوری اسلامی که محدوده آن منطقه آزاد چابهار تعریف و توصیف نگردیده است بلکه فقط با عبارت نقشه پیوست بدان اشاره شده متأسفانه با تمام کوششی که مسئولین محترم معاونت

کل آراء ارائه شده ۲۱۸ رأی.

آقای حبیب‌الله عسکراولادی ۱۸۵ رأی.

آقای غلامعباس زائری ۱۸۴ رأی.

آقای سید رضا تقوی ۱۵۷ رأی.

سه نفر ناسبرده به عنوان کارپردازان اجلاس معدوم مجلس شورای اسلامی انتخاب شدند. (نمایندگان تکبیر گفتند)

* * *

رئیس - برای انتخاب منشیان هیأت رئیسه اساسی کاندیداهای آن را اعلام کنید.

منشی - آقایان سید محسن یحیوی - محمدرضا باهنر - محمدرضا رحیمی - مصطفی ناصری - محمد کریم شهرزاد - سید جواد انگجی - حسین سبحانی نیا - عباسعلی زالی - سید حسین هاشمی - محمود آستانه و سید عباس پاک نژاد کاندیدا هستند.

رئیس - نمایندگان حاضر در جلسه ۲۱۳ نفرند، نمایندگان محترم از بین کاندیداهائی که اسمشان اعلام شد شش نفر را به عنوان منشی انتخاب بفرمائید گلدانها را برای جمع‌آوری اوراق رأی خدمت نمایندگان ببرید.

(رأی‌گیری باورقه انجام گرفت و پس از شمارش آراء نتیجه به قرار زیر اعلام شد)

کل آراء ارائه شده ۲۱۶ رأی

آقای محمدرضا رحیمی ۱۷۲ رأی

آقای محمدرضا باهنر ۱۶۹ رأی

آقای محمد کریم شهرزاد ۱۶۳ رأی

آقای حسین سبحانی نیا ۱۵۳ رأی

آقای سید جواد انگجی ۱۵۱ رأی

آقای سید محسن یحیوی ۱۴۶ رأی

شش نفر نمایندگان ناسبرده به عنوان منشیان هیأت رئیسه اجلاس دوم دوره چهارم مجلس انتخاب شدند (نمایندگان تکبیر گفتند) بقیه کاندیداها آقای ناصری ۵ رأی و آقای دکتر زالی ۶ رأی و آقای آستانه ۹ رأی و آقای پاک نژاد ۷ رأی و آقای هاشمی ۵ رأی داشتند

۸ - بحث و بررسی در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران

رئیس - دستور بعدی را مطرح بفرمائید.

منشی (باهنر) - گزارش شور دوم کمیسیون خاص در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران را دنبال می‌کنیم تعدادی پیشنهاد مطرح شده بود بقیه پیشنهاد را مطرح می‌کنیم:

آقای عباسی پیشنهاد کرده‌اند در ماده (۱) سطر هفتم جمله «موازین قانونی و...» حذف شود.

آقای عباسی توضیح بفرمائید.

عباس عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم

این جمله اگر در متن این قانون باشد ایجاد ابهام می‌کند در اول این لایحه نوشته شده: «لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد» در سراسر این لایحه پیش‌بینی‌های لازم در رابطه با سرمایه‌گذاری، تضمین سرمایه، معافیت از مالیات، عقد قرارداد با شرکت‌های داخلی و خارجی همه اینها پیش‌بینی شده و تقریباً یک لایحه خوبی است. در عین حال ممکن است اصلاحاتی به نظر برسد و در آنجا هائی که باز نیاز بوده اشاره شده که یا طبق این قانون (یعنی همین لایحه موجود) یا برابر قانون تجارت عمل بشود. اگر این جمله بماند که «براساس موازین قانونی و این قانون...» وجود این جمله که موازین جای خودش، «قانونی و...» یعنی ما سازمان و شورای عالی نظارت مربوطه و اصلا مناطق آزاد را با یک سردرگمی روبرو کرده‌ایم. بخصوص مادیگر می‌دانیم که تفسیرهای گوناگون، برداشتهای سلیقه‌ای هست. مخصوصاً اگر در موردی مسؤولی با سازمان آزاد نظر خوبی نداشته باشد یا با مسؤول سازمان آزاد و هیأت‌مدیره‌اش به استناد همین جمله کار مناطق آزاد را با رکود و مشکل روبرو خواهد کرد.

در این لایحه نحوه بانکداری در مناطق آزاد، گردش پول در مناطق آزاد، مسائل بیمه در مناطق آزاد، مسائل کارگری در مناطق آزاد، عوارض و دیگر

تبصره (۲) بیشتر صحبت خواهم داد. اگر بنا باشد که همین جور راه باشد ترس این است که وقتی یک مقدار زیادی از مملکت بشود منطقه آزاد! و این اصلاً با سیاستهای جمهوری اسلامی جور در نمی آید. والسلام علیکم.

منشی - آقای نصرتی راد، موافق:

احمد نصرتی راد - بسم الله الرحمن الرحيم.

بحثی که عزیزان میفرمایند بحث تحدید حدود نیست، حدود محدود شده در بند (۵) مصوبه هیأت وزیران آمده است. محدودیت پیشنهادی در ایجاد منطقه آزاد تجاری-صنعتی، با وسعتی در حدود ۱۰۰۰/۰ هکتار با توجه به موقعیت توپوگرافی (نمایش عوارض طبیعی و مصنوعی هر منطقه topography) اراضی به نحوی اصلاح گردد تا ارتباط روستای تیس با دریا حفظ شود. در نقشه ارائه شده ای که خدمت عزیزان است و بزرگوارانی که از منطقه بازدید کرده اند دقیقاً میدانند که اگر بخواهیم این ارتباط بین پائین منطقه تجاری و بالای منطقه صنعتی اگر نقشه مصوب آمده است این دو تا را ارتباط کامل بدیم برخلاف آن توپوگرافی که مدنظر مصوبه دولت است عمل خواهد شد یعنی روستای تیس از پشت به کوه برخورد خواهد کرد و از جلو هم با فسی که از طریق... سبب قطع ارتباط منطقه آزاد خواهد بود مضاف بر این که در نقشه ای که ارائه شده در این جا خور است یعنی به محض این که مد دریا میشود و در روزهای طوفانی آب به منطقه نمکزار قسمت پائین معدن نمک سرازیر خواهد شد و مردم از این جا ارتزاق خواهند کرد اگر قرار باشد این دو منطقه ای که به صورت مصوب هاشور زده شده است با هم ارتباط داشته باشند ضمن این که این قسمت مطلقاً مورد استفاده منطقه آزاد قرار نخواهد گرفت و اخیراً هم منطقه آزاد، از ده هزار هکتار به ۱۴ هزار هکتار در نقشه مشاهده شده است لذا با توجه به بند (۵) مصوبه دولت نیاز به این داریم که قسمتی که فیما بین دو منطقه تجاری و صنعتی است حذف بشود تا آن ارتباط از یک طرف و آن مسأله بند (۵) مصوبه دولت و ارتباط روستای تیس یعنی با این عمل ما روستای تیس را مطلقاً با دریا قطع می کنیم و ارتزاق روستا هم از همین قسمت است.

صحبتی که با کارشناس دولت شد به این صورت اعلام کردند که میتوانیم این دو منطقه را با یک راه زمینی از طریق تیس به دریا اتصال بدیم ولی این اتصال مطلقاً در آینده نه چندان دور با کشیدن فوس تحقق پیدا نخواهد کرد بدلیل این که وقتی که ما محدود بکنیم و تحدید حدود بکنیم منطقه آزاد تجاری و صنعتی را از منطقه دریا، بنابراین خود به خود مثل حالا که چابهار دور افتاده است از منطقه تجاری در آن جا تیس هم برخلاف مصوبه دولت دور خواهد افتاد. لذا پیشنهاد می کنیم که آن قسمتی که هاشور زده و در نقشه هم نباید منطقه آزاد تلقی بشود این را با یک ارتباط راه کوتاهی بین منطقه آزاد پائین و بالای منطقه تجاری و صنعتی و آزاد کردن معدن نمک پاسگاه و روستای تیس این ارتباط را از طریق ضلع غربی همین دو منطقه ارتباط بدیم و تقاضای حذف داریم و خواهش می کنیم که عزیزان به این نقش پیشنهاد، رأی مثبت بدهند که اگر چنین چیزی نباشد، روستای تیس و چابهار از دریا دور خواهد افتاد و ارتزاق عمومی منطقه تیس دقیقاً به دریا قطع خواهد شد و از طرفی هم معدن چیان معدن نمک هم نمی تواند در منطقه آزاد و در داخل فوس منطقه آزاد که خارج از مدل مصوب دولت است بیایند و تجارت بکنند.

رئیس - متشکر، کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمس (نایب رئیس کمیسیون خاص) - بسم الله الرحمن الرحيم

کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است. دلیل مخالفت هم یک نکته ظریفی است که بنده عرض میکنم ما این جا علاوه بر چیزهایی که جناب آقای زارعی توضیح دادند و خوب هم توضیح دادند. اگر بعد از این که ما در این قانون گفتیم که محدوده مناطق آزاد باید مشخص باشد و به تأیید و تصویب مجلس برسد یعنی با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس، در تبصره (۲) همین ماده ما این را گفتیم اگر الان ما این نقشه پیوست را خط بزیم چون منطقه چابهار هم یک منطقه وسیعی است و مثل جزیره کیش نیست که ما وقتی گفتیم جزیره کیش منظور کل جزیره است چون منطقه وسیعی است بعداً اگر بیايد دولت، این محله را تغییر بدهد همان طوری که آقایان گفتند (و باید هم البته تغییر بدهد) و به تصویب مجلس نرسد کسی میرود شکایت می کند می گویند کار دولت غیر قانونی بوده و آن جا با مشکل مواجه میشود و از طرف دیگر همین که الان ما وقتی می گوئیم منطقه آزاد چابهار این قانون میرود بیرون، این قانون

معماری شهرسازی مسکن و شهرسازی در جهت تهیه نقشه مناطق آزاد تجاری مبدول داشته اند نقشه پیوست که ضمیمه تصویب نامه هیأت محترم وزیران است به شماره ۴۳۹-۷۰/۳/۱۸-۷۰ با متن لایحه دارای مغایرت هایی بشرح زیر می باشد که من خدمت نمایندگان محترم اعلام میکنم:

در تصویب نامه همین شماره هیأت وزیران، تمام جوانب اجرائی قضیه در جهت محرومیت زدائی منطقه در نظر گرفته شده ولی متأسفانه منطوق کلمات تصویب نامه با نقشه مذکور پیوست هماهنگی ندارد. چنانچه نمایندگان محترم در تصویب نامه هیأت وزیران ملاحظه فرمایند در بند (۱) هیأت وزیران که من خدمت عزیزان می خوانم:

۱- محدوده منطقه شهری چابهار به تأیید رسید که عبارت از محدوده سیاسی دهستان کمبل سلیمان، جهریان و شهرهای چابهار و کنارک، خدمت شما عرض کنم که در این نقشه شهرهای چابهار و کنارک جزو مناطق آزاد پیش بینی شده در حالیکه در نقشه پیوست لایحه چابهار جزو مناطق آزاد منعکس نگردیده است. ۲- برعکس تأسیسات نظامی نیروی دریائی سپاه پاسداران که مربوط است به پاسداری حریم کشور اسلامی که با صرف هزینه میلیونها ریال مورد بهره برداری قرار گرفته است و طبق قوانین بین المللی پادگان نظامی جزو اسرار مملکت بوده و ورود افراد عادی برای آن ممنوع می باشد. در بند (۴) همین تصویب نامه هیأت وزیران که گفته جهت واگذاری اسکله موجود سپاه پاسداران در مناطق آزاد تجاری از فرماندهی معظم کل قوا درخواست شده است این به صلاح این نقشه نیست بخاطر این که مقام معظم فرمانده کل قوا اجازه ندادند این بندر آزاد در این نقشه در این لایحه گنجانده بشود.

۳-... (رئیس - وقت شما تمام شد). در این نقشه که خدمت عزیزان ارائه میکنم صنعتی - تجاری آن برای منطقه چابهار اعلام شده من استدعا میکنم که با توجه به این که نماینده دولت با این قضیه موافق است نمایندگان محترم برای حذف نقشه رأی بدهید که بتواند به آن تصویب نامه خود هیأت وزیران که قانونش در این جا برای همه ما روشن است طبق همان قانون هیأت وزیران این محدوده اراضی چابهار به مناطق آزاد تجاری تبدیل بشود. والسلام علیکم ورحمة الله.

منشی - مخالفی ثبت نام نکرد، است. آقای زارعی فتوای موافق صحبت می کنند.

لطف الله زارعی فتوای - بسم الله الرحمن الرحيم.

نمایندگان محترم عنایت داشته باشند منطقه تجاری-صنعتی آزاد بالاخره باید یک محدوده داشته باشد اینکه بنده مخالفت میکنم با این پیشنهاد به این معنی نیست که نمی خواهم نظرات برادرمان که به عنوان توضیح پیشنهاد عنوان کردند، یعنی نظرایشان انجام نشود اما بهر صورت منطقه تجاری-صنعتی، آزاده شکلی اداره می شود که تا حدودی قوانین جاری مملکت در آن جا جاری نیست در ارتباط با تجارت و صنعت یعنی قوانین ویژه خودش را دارد اگرما این نقشه را حذف بکنیم. این محدوده باید کجا باشد، چگونه کنترل بشود، آن نقطه ای که در این منطقه تجاری-صنعتی آزاد مشخص شد تا چه حدی باید باشد؟ اگر این همین طور رها باشد همین طور گسترش پیدا کند تا کجای مملکت، تا چه عمقی، چه کیلومتری؟ منطقه تجاری - صنعتی برای محرومیت زدائی که نیست سیدانید این کاری به محرومیت زدائی ندارد یعنی می آیند یک محدوده ای را که شرایط خاصی داشته باشد انتخاب می کنند و این محدوده را از یک قوانینی مستثنی می کنند و یک قوانین ویژه ای را در آن جا جاری می کنند برای این که آن جا سرمایه گذاری های خاصی بشود. این که ما این منطقه را همین طوری رها بگذاریم حذف این نقشه بخواهیم مثلاً از این طریق محرومیت زدائی بکنیم این نه امکان پذیر است و نه صحیح بلکه باید منطقه محدود باشد، آن جا کنترل بشود، مشخص باشد که دولت می خواهد سرمایه گذاری را با آن شرایط ویژه در کجا انجام بدهد. بعد با توجه به آن موادی که در این لایحه آمده اگر بنا شد از محل درآمدهای

این منطقه آزاد محرومیت زدائی بکند در همین لایحه اولویت را به مناطق همجوار داده اند یعنی می خواهم عرض کنم که بحث محرومیت زدائی با بحث منطقه آزاد دوتا است و منطقه آزاد در هر جا که بخواهد ایجاد بشود باید آن محدوده اش مشخص باشد تا مسؤولین قانونی بتوانند کنترل کنند و معلوم باشد کجا می خواهند... یعنی اگر این راهها باشد بعد دست همین جور باز باشد، معلوم نیست که تا کجا گسترش پیدا می کند، من در پیشنهادی که دادم برای حذف

به مجلس، مجلس تصویب بکند بعد بدهند به دولت و بگویند حالا بروا اجرا کن. در منطقه سیرجان که مدت‌ها است اسمش را گذاشته‌اند منطقه آزاد تجاری سیرجان چقدر دارد کار انجام می‌شود؟ چقدر کار پیشرفت کرده؟ آیا این خلاف نیست اگر بنا باشد که مادولت را در این کار محدود نکنیم؟ این کار دست مجلس و اقتصاد مملکت می‌دهد. همین الان در پیشنهاداتی که ما این جاداریم از طرف نمایندگان تب مناطق آزاد تجاری و صنعتی بقدری بالا است. چندین پیشنهاد دیگر داده‌شده یعنی در چند نقطه دیگر در مملکت، در قسمت خراسان، در قسمت شمال، در قسمت غرب از طرف نمایندگان همه اینها سرتب طرح و یا لایحه فردا خواهد رسید. یا این که می‌روند کار را انجام می‌دهند باز می‌دهند به مجلس در حالی که ما الان نمی‌بینیم جدا که لااقل این توجیه به مجلس نیامده که مناطق آزاد تجاری‌ها چه منافعی داشته؟ یا منطقه آزاد تجاری مثلاً کیش که مدت‌ها است کار می‌کند این چه نفعی برای اقتصاد مملکت داشته است؟ چه ضررهائی داشته؟ و همینطور یک منطقه را دولت تصویب میکند، کاریکنند، اعتباراتی حالا از هرجا هزینه میکنند، کار به مقدار زیادی پیشرفت میکند بعد این را می‌آورند در مجلس و میگویند بفروشانید نمایندگان تصویب کنید. حالا فرض بکنید که عده‌ای از نمایندگان مثلاً رأی بدهند یا پیشنهادی بدهند که بله این منطقه آزادی که الان اعلام شده به عنوان مثال قشم یا چابهار یا خود کیش اینها نقطه مناسبی نیستند این اصلاً کار انجام گرفته یعنی اصلاً نمیشود آن را کاری کرد، بنابراین من پیشنهاد میکنم که این تبصره حذف بشود و مناطق آزاد تجاری - صنعتی به همین سه نقطه محدود بشود، تجربه بشود بعد ضرر یا منافع این مناطق بعدها، بعد از چند سال، حالا هر قدری که صلاح باشد برای نمایندگان ملت، برای نمایندگان مردم توجیه بشود مشخص بشود. بعد اگر لازم شد هیچ اشکالی ندارد میشود بایک طرح یا یک لایحه هر نقطه‌ای که مناسب و مساعد باشد برای اعلام منطقه آزاد تجاری، ... ترس من از این است که اصلاً این طرح یعنی این فکر منطقه آزاد تجاری با اقتصاد ما و فرهنگ ما و با وضعیت ما و با آرزوهای ما خواند، مثل همه طرحها، مثل همه کارها باید در سه نقطه این پیشنهاد بشود آزمایشی اجرا بشود، اگر دیدیم که از هر نظر به نفع مملکت هست ما بیائیم و یک نقطه دیگر را اضافه بکنیم. بنابراین خواهش میکنم که این تبصره حذف بشود و به همین سه نقطه محدود بشود تا اگر در طی اجرا و تجارب دیدیم که به نفع مملکت هست و با آرزوهای ما جور درمی‌آید و به نفع مستضعفین و مردم محروم هست، بعد بتوانیم با یک طرح یا یک لایحه منطقه دیگری را اگر صلاح باشد به این اضافه بکنیم. والسلام علیکم.

رئیس - متشکر، مخالف صحبت کند.

منشی - آقای دکتر کامران، مخالف:

حسن کامران - بسم الله الرحمن الرحيم.

ما در جلسه قبل و در جلسه امروز خیلی جالب هست دوتا بحث ضد و نقیض وجود داشت، وقتی ما بحث قشم را میکردیم می‌گفتند که چطوری میشود جدا سازی کرد و بافانس و با دیوار که نمیشود. بعد هم جالب است، هم دولت چابهار را به عنوان یک قسمتی آورد و هم مجلس محترم به آن پیشنهاد حذف رأی ندادند و معلوم شد که آن استدلالی که راجع به قشم میشد زیاد استدلال قوی نبود. از طرفی پاسخ برادر مخالفان را هم بدهم که آقای زارعی فرمودند این حذف شود که نقاط دیگری نباشد. آخر چیزی جایگزینش نیست که ما ممنوع بکنیم. لذا بر مبنای همان فرمایشی که شما فرمودید فرهنگ بیگانه می‌آید و حساسیت دارد. اتفاقاً لازم است که این موارد بیاید در مجلس و تصویب بشود چون مصالح ملی مطرح است و در خیلی این نقاط یک مکان پولتیکی است، کما اینکه در مورد قشم ما نظرم این بود. بحث کلان داشتیم هم راجع به ژئواستراتژیکی منطقه و هم محور کرمان - بندرعباس. لذا خیلی از این مواردی که یک سوار کلان است و مصالح ملت در آن مطرح است و از وظایف مجلس هم هست که روی این مسائل عنایت بکند لازم است که این تبصره باشد چون این تبصره می‌گوید ایجاد مناطق جدید صحیح نیست که مجلس نیاید و مجلس مورد بررسی قرار ندهد. آقای دکتر امین‌لو هم تشریف آوردند و گفتند من پیشنهاد را پس گرفتم و مخالف هستم که حذف بشود و خود برادرمان هم که به عنوان پیشنهاد دهنده بودند، فرمودند که این مسائل چون اشکال دارد ما می‌گوئیم حذف شود که جای جدید ایجاد نشود ولی چون مطرح نشده که جای جدید ایجاد نشود، لذا صحیح نیست که این تبصره حذف بشود و خواهش بنده هم این است که آقایان و خانم‌ها به حذفش

کجای چابهار؟ کل شهرستان چابهار اگر منظور باشد بلی، یا کل شهر چابهار کجا؟ حتماً باید این نقشه مشخص باشد این فرق می‌کند با جزایر که ما دیگر نقشه را مشخص نکردیم و نقشه باید پیوست باشد. اگر ما بیائیم و باز بگوئیم دولت میرود و نقشه را تصویب می‌کند آن تبصره (۲) ما بهم می‌خورد اگر آن تبصره (۲) را ما دوباره بهم بزنیم یا حذف بکنیم به خاطر این، بعدها دولت هر جایی را می‌تواند منطقه آزاد اعلام بکند. بنابراین ما با این مخالف هستیم و فکر می‌کنیم که اشکال پیش می‌آورد. در عین حال اشکالی که نماینده محترم چابهار گرفته‌اند ممکن است درست باشد نقشه را باید دولت اصلاح بکند و اگر لازم باشد به تأیید مجلس برساند.

رئیس - دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد) -

بسم الله الرحمن الرحيم

در جلسه قبل در رابطه با پیشنهادی که برای حذف کیش و قشم و چابهار از ماده (۱) داده شده بود عرض کردم نظر دولت هم این است که ما اسم هیچ منطقه آزادی را در این جا نیاوریم و فقط بیان بکنیم که این لایحه نحوه اداره مناطق آزاد است ولی رأی نیاورد و پیشنهاد حذف تصویب نشد، پیشنهادی که دوستان داده‌اند پیشنهاد حذف نقشه‌ای است که به پیوست داده شده است ما با این پیشنهاد موافق هستیم به این دلیل که این ۱۴ هزار هکتاری که الان مشخص شده در یک مصوبه‌ای در هیأت وزیران روی خود این الان مسائل و مباحثی مطرح است یکی از بحثهایی که مطرح است اختلافی است که بین سپاه و مناطق آزاد در آن جا وجود دارد. سپاه در یک قسمتی از همین نقشه‌ای که خدمت دوستان است مستقر است و معتقد است که در آن جا باید باشد در حالیکه منطقه آزاد می‌گوید که به موجب تصویب نامه هیأت وزیران این محدوده‌ای است که به اصطلاح منطقه آزاد اعلام شده است مشکل دیگر مسأله روستائی به نام تیس هست که باز توی مصوبه گفته‌اند که به یک نحوی این بایستی به دریا راه داشته باشد در حالی که توی این نقشه آن مسأله رعایت نشده اگر نقشه را شما حذف بکنید هیأت وزیران می‌تواند بر مبنای همین مصلحت اندیشی‌ها نقشه را یک کمی، کم و زیاد بکند مشکلی هم پیش نمی‌آید ولی اگر این نقشه حذف نشود و باقی بماند آن وقت بایستی به صورت یک لایحه دیگری برای حل یک مشکل کوچکی که بایستی بایک نشست و بحث یکی دو ساعته تمام بشود چند ساعه برای یک اصلاح کوچک وقت مجلس گرفته بشود.

رئیس - خیلی متشکر، تعداد ۱۹۵ نفر، پیشنهاد را برای رأی گیری بخوانید.

منشی - پیشنهاد حذف عبارت طبق نقشه پیوست از بند (ج) ماده (۱) است.

رئیس - این قید طبق نقشه پیوست از بند (ج) ماده (۱) پیشنهاد حذفش داده شده نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - آقایان دکتر امین‌لو و زارعی قنوتی پیشنهاد حذف تبصره (۲) ماده (۱) را دارند:

زارعی قنوتی - بسم الله الرحمن الرحيم

برادران ارجمند و خواهران محترم نماینده عنایت داشته باشند به توضیحات بنده برای حذف این تبصره بحث ما در توضیح قبلی هم این بود که به صورت مناطق آزاد باید به یک شکلی محدود بشود که در آینده هم مجلس بتواند کنترلی اعمال بکند اگر بنا باشد که دولت اجازه داشته باشد که مصوبه‌ای بگذراند در هیأت دولت و یک مناطقی را به عنوان منطقه آزاد تجاری و صنعتی پیشنهاد بکند و یک کارهایی را انجام بدهد و بعد این را به صورت کار انجام شده به مجلس پیشنهاد بدهد این مجلس چه بخواند و چه نخواهد به این رأی بدهد یعنی اگر رأی هم ندهد این کار انجام شده در همین جا که الان ما داریم راجع به مناطق آزاد تجاری کیش و قشم و چابهار حرف می‌زنیم ببینید چقدر کار انجام گرفته آیا ما الان می‌توانیم به اینها رأی ندهیم و بگوئیم بلی این به نفع مملکت نیست یا این نقطه مناسب و مساعد نیست یعنی ما الان در مقابل کار انجام شده قرار می‌گیریم از این مناطق هم داریم یعنی الان شما نگاه کنید ببینید در منطقه سیرجان قبل از این که به مجلس بیاید یعنی قاعده این است اول یک طرحی باید نوشته بشود این طرح توجیهاتی همراهش داشته باشد طرح را بیاورند

چندان مناطق محروم با مناطق آزاد پیدا نکنند و همپای آنها رشد پیدا کنند. علاوه بر این در این لایحه هرچه نگاه شده به عمران و آبادی ظاهری و مادی توجه شده. به عمران و آبادی قلبها، ایمانها، فرهنگها و نورانیت دلها اشاره ای نشده هرچند که این امر بدیهی است ولی باید در قانون این لحاظ بشود که این ۲٪ صرف امور فرهنگی بشود مگر مانعیم که فریاد می زنیم باید فرهنگ ملتمان را پاسداری کنیم ایمان مردمان را نگهداری کنیم در هر قانونی، در هر لایحه ای این پاسداری باید نمود داشته باشد و من یکی دو پیشنهاد هم در آینده لایحه تقدیم کرده ام که به موقع در محضر شما مطرح می کنم امیدوارم این توجه به مسائل فرهنگی و تبلیغات اسلامی در جای جای همه قانون هایمان دیده بشود و همانطور که مابه آبادانی شهرها و روستاها و کشورمان از نظر زمین و مادیات سی نگریم، آبادانی دلها و قلبها را هم ببینیم و در رشد فرهنگ و ایمان و تقوای مردمان هم برنامه ریزی کنیم و این برنامه ریزی باید بودجه معین و مشخصی داشته باشد که در این پیشنهاد آمده. پیشنهاد بنده این است که این تبصره به عنوان یک تبصره الحاقی در ماده (۱) یا بعد از ماده (۲) افزوده بشود از همه کسانی که برای فرهنگ کشور غم می خورند و تهاجم فرهنگی را حس کرده اند استدعا دارم که یاری کنند و رأی بدهند. والسلام علیکم.

رئیس - خیلی متشکر، مخالف؟

منشی - آقای عباسی، مخالف:

عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم.

پیشنهاد جناب آقای حاج آقا حسینی بسیار خوب است اگر دوبخش می شد. یک بخش به عنوان فرهنگی یعنی هم مطرح می شد و هم رأی گیری می شد. من با یک بخش آن مخالفم و با یک بخش آن موافقم نمی دانم می توانم صحبت بکنم یا نه؟ در رابطه با بخش عمران که ایشان فرمودند برای مناطق همجوار در خود متن ماده و لایحه هست یعنی در همین تبصره (۲) هم هست با ترتیب اولویت... میزان معین نیست که ۱۰٪ باشد یا ۱۰۰٪ این بستگی به این دارد که نیاز سازمان در منطقه خودش چقدر خواهد بود. ممکن است در یکسال درآمدش واقعاً باید صرف عمران و آبادانی و ایجاد تأسیسات در خود منطقه باشد و ممکن است در سال دیگر ۵۰٪ درآمد را صرف عمران و آبادی مناطق همجوار بکند و تعیین درصد در رابطه با عمران و آبادی شکل ایجاد می کند حتی ممکن است یک وقتی نیاز باشد دولت ابلاغ بکند یا شورای عالی مربوطه تصویب بکند که در فلان سال باوجود نیاز خود منطقه آزاد فلان محل در عین نیاز، باید درآمدش را صرف عمران و آبادی مناطق همجوار و یا غیر همجوار بکند اگر یک زمانی خدای نخواستہ مثل سال گذشته دچار این چنین سیلهایی شدیم و خرابیهای فراوانی به بار آمد ما با صرف ۲۰٪ به کجا می رسیدیم. در سال گذشته حداقل خسارتی که برای استان هرمزگان برآورد شده بین ۱۵ تا ۲ میلیارد تومان است که ما هرچقدر درآمد مناطق آزاد را حساب بکنیم بیش از هرچه مناطق آزاد باشد چند برابر درآمدشان باشد حالا ۲ میلیارد تومان هم بدهند چه مشکلی را رفع می کند ولی وقتی ما این قید را نداشته باشیم ممکن است شورای عالی به این نتیجه برسد که درآمد منطقه آزاد چابهار در سال ۷۲ کلاً باید صرف رفع مشکل پدیدآمده مثلا در رابطه با سیل یا خدای نخواستہ زلزله یا این قبیل حوادث باشد و همچنین کیش یا قشم یا جای دیگر اگر مناطق آزادی احداث بشود.

در رابطه با فرهنگ درست است اگر آقای حسینی محبت بکند این پیشنهادشان را به این صورت که ۲۰٪ صرفاً در رابطه با امور فرهنگی و تبلیغ اسلام و اشاعه فرهنگ اصیل اسلامی، این بسیار بجا به مورد درست است.

اما در رابطه با عمرانی ایشان فرمودند عمرانی و فرهنگی خودبخود فرهنگی بیش از میلیاردها تومان در هر شهرستانی نه در هر استانی در این کشور نیاز به سرمایه گذاری در بخش فرهنگی دارد و ۲۰٪ را حالا ما که نمی دانیم درآمد مناطق آزاد چقدر بوده (۱۰) میلیارد تومان بود، (۲۰) میلیارد تومان بود، (۱۰۰) میلیارد تومان بود یا (۲) میلیارد تومان بود، مثلاً ما فرض می کنیم (۲) میلیارد تومان می شود خوب ۲٪ آن چقدر می شود؟ می شود (۴۰۰) میلیون تومان. (۴۰۰) میلیون تومان برای یک استان چکار می کند که آن هم صرف عمران و آبادی بشود و هم صرف تبلیغات بخصوص که می دانیم بالاخره وقتی به اینجا رسید می گویند اول پل اولویت دارد راه اولویت دارد برق اولویت دارد خانه هایی که از مردم در رابطه با سیل و زلزله خراب شده اولویت دارد شما اینها را بسازید بعد مردم نماز گزار خواهند بود. بنابراین به آنهم نوبتی نمی رسد

رأی ندهند. خیلی ممنون.

رئیس - متشکر، موافق صحبت کند.

منشی - موافق کسی اعلام نکرده.

رئیس - بسیار خوب، کمیسیون، آقای داودی شمس بفرمائید.

سید اسماعیل داودی شمس (نایب رئیس کمیسیون خاص) -

بسم الله الرحمن الرحيم.

کمیسیون مخالف حذف این تبصره است چون این تبصره یکی از نکات مهم این لایحه است و اول در لایحه نبود تعداد زیادی پیشنهاد از نمایندگان محترم داشته هم در مورد مناطق جدید و هم در مورد محدوده آنها و خیلی تأکید داشتند روی این که این بایستی مشخص بشود و بحث های زیادی شد تا اینکه دوسه بار هم تغییر این تبصره آمد. این تبصره می گوید «ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود». یعنی دو مطلب در آن داریم: یکی ایجاد مناطق جدید باید دولت پیشنهاد کند و مجلس تصویب کند، یکی اینکه محدوده ها هم به همین ترتیب یعنی با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس باشد. ما فکر می کنیم که اگر این نباشد اشکال پیش می آید. جناب آقای زارعی فرمودند که هروقت لازم شد ما طرح می دهیم در مجلس یا لایحه می دهیم. باوجود این تبصره هم میشود این کار را کرد ولی اگر این تبصره نباشد یک مقداری نا مشخص هست ممکن است... همان چیزی که گفتند دولت ممکن است برود خودش یک کاری را شروع کند و بعداً بیاید تصویب کند، با نبودن این تبصره، با روشن نبودن میتواند این کار را بکند. و این اتفاقی بود که دوسال پیش هم افتاد. یعنی طبق تبصره (۱۹) قانون برنامه اول به دولت اجازه داده شده بود که سه منطقه را به صورت مناطق آزاد تجاری صنعتی اداره کند. همین هیچ چیز دیگر گفته نشده بود.

بنابراین دولت طبق آن قانون رفت کارش را شروع کرد ولی ما دیدیم که مجلس اعتراض کرد، مجلس اسانامه و قانون پیشنهادی را به صورت طرح آورد و دولت ناچار شد که این لایحه را بیاورد و حالا که این لایحه را آورده باید همه چیز در آن روشن باشد.

اما در مورد سیرجان که گفتند سیرجان براساس تبصره (۲۰) قانون برنامه یک منطقه حراست شده گمرکی است منطقه آزاد تجاری صنعتی آن چیزی که ما در این قانون داریم مشخص می کنیم نیست آن یک چیز دیگری است و براساس قانون دیگری تشکیل شده و اجازه آنهم باز به دولت داده شده.

بنابراین کمیسیون با این دلایلی که عرض کردم مخالف است مخصوصاً که یک قانون باید انعطاف پذیری داشته باشد یک قانون بایستی همه جوانب امر را مشخص کند و اینجا سریعاً مشخص کرده که مناطق جدید با چه ترتیبی تشکیل بشود و این باید باشد و ما مخالف حذف آن هستیم.

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد) - نظری نداریم.

رئیس - حضار (۱۹۷) نفر پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی (شهرزاد) - حذف تبصره (۲) ماده (۱).

رئیس - نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی (شهرزاد) - آقای سیدعلی اکبر حسینی پیشنهاد الحاق یک تبصره به ماده یک به این شرح دارند.

تبصره: «دولت موظف است حداقل ۲۰٪ از درآمد مناطق یادشده را به ترتیب و با اولویت جهت امور فرهنگی و تبلیغات اسلامی و نیز عمران و آبادانی مناطق همجوار هزینه نماید».

رئیس - آقای حسینی بفرمائید.

سیدعلی اکبر موسوی حسینی - بسم الله الرحمن الرحيم.

سلام بر برادران و خواهران حاضر در جمع مجلس شورای اسلامی. پیشنهادی که بنده تقدیم کرده ام و در زمره پیشنهادهای در محضرتان است اولاً مشخص کرده که از درآمد این مناطق آزاد، ۲۰٪ آن صرف مناطق همجوار محروم بشود در لایحه دولت این درصد مشخص نشده و ممکن است یک درصد، دو درصد کمتر بیشتر صرف کنند و وظیفه قانونی خودشان را انجام بدهند اما همه ما میدانیم که مناطق آزاد رشدی خواهد داشت که فاصله ای با مناطق همجوار خودش خواهد گرفت و این فاصله باید کاسته بشود.

بنابراین پیشنهاد این است که یک میزانی برای کمک به مناطق همجوار از درآمد مناطق محروم لحاظ بشود و حداقل این میزان ۲۰٪ است تا تفاوتی

امکان پذیر است». بنابراین، این پیش‌بینی شده است و موقتاً که اینجایش بینی عمران کرده‌ایم اگر بخواهیم که تأکید روی کارهای فرهنگی داشته باشیم که داریم بایستی در برنامه ریزیها آنجا اولویت را به کار فرهنگی بدهیم. من مثال می‌زنم در برنامه اول ما آمده‌ایم گفته‌ایم که هدفها یا خط‌مشی‌های برنامه یکی بازسازی مناطق جنگی است یکی رشد اقتصادی است یکی هم کار فرهنگی شما می‌توانید در آنجا اول کار فرهنگی را ذکر کنید و دولت را موظف کنید که مشکلات فرهنگی را حل بکند اینکه می‌آئیم اینکار را می‌کنیم اشتباه است و مشکلاتی ایجاد می‌کند اولاً در قانون دائمی ما نباید بیاوریم و بگوئیم یک درصد ثابتی آنهم از درآمد، عنایت بفرمائید نگفتیم از سود گفتیم از درآمد یعنی هرچه آنجا پول درمی‌آورد حداقل ۲٪ آن کار فرهنگی است مگر اینکار می‌شود بعداً که بیرون می‌رود می‌گویند مجلس متوجه نبود این یک‌واژه مالی است منظورشان از درآمد سود بود که اینک در خیلی از جاها اینکار را کرده‌اند و ایجاد اشکال می‌کند بعد ما تجربه داریم که جاهائی که مثلاً در قوانین قدیم آمده یک رقمی را گذاشته بعد از چند سال که اعداد و ارقام تغییر می‌کند آن رقم دیگر کارائی ندارد اگر هم درصد بگذارد بعضاً عملی نیست همینطور که عرض کردم وقتی که این سازمان شروع کند به ضرر دادن چون به صورت یک شرکت است هیچوقت نه شورای عالی نه دارائی به آن اجازه نمی‌دهد که ۲٪ از درآمدش را بردارد خرج کار دیگر بکند یک قانونی است که نشدنی است اینها را ما باید در بودجه ریزی بکار ببریم وقتی که درآمد ثابت می‌گوئیم اصول بودجه ریزی رعایت نمی‌شود در نتیجه عمل هم نمی‌شود نمونه‌اش همین تبصره (۵۵) قانون بودجه اس سال است که گفته‌ایم یک درصد را بردارید و بدهید به فرهنگی، الان کجا خرج می‌شود این چه برنامه‌ای دارد اصلاً نمی‌شود برای آن برنامه ریزی بکنند در حالیکه اگر مجلس می‌آمد خودش به طور مشخص رقمهای ثابتی را از جاهای دیگر کسر می‌کرد و می‌داد به کارهای فرهنگی این درست بود. ماهم در همین قانون این کار را کرده‌ایم گفته‌ایم با تصویب هیأت دولت، هیأت دولت آنجا تصویب می‌کند و می‌رود آنجا می‌بیند کارهای عمرانی مورد نیاز منطقه چیست مدرسه سازی است، تبلیغات اسلامی است جاده سازی است هرچه است با اولویت آنجا عدد و رقم به آنها می‌دهد و با آن رقمها تصویب می‌شود. نمونه دیگر من یک مثبت آنرا می‌گویم و یک منفی آنرا ما آمده‌ایم در برنامه پنج‌ساله و در قانون بودجه سنواتی برای مناطق محروم یک برنامه مشخصی ریخته‌ایم گفته‌ایم مدرسه، آب، برق همه روستاها باید داشته باشند مناطق محروم را سازمان برنامه شناسائی کرده و تعیین کرده می‌بینیم که در این پنج‌ساله به مراتب بیش از ده سال ۵۷ تا ۶۷ در مناطق محروم کار شد چرا برای اینکه یک کار برنامه ریزی کرده‌ایم. کار خلاف برنامه آن لایحه‌ای بود که آمدیم و گفتیم سازمانهای مختلف تعداد زیادی از آنها درآمدهایشان را خرج خودشان بکنند اکثر کارهای ضد فرهنگی در آنجاها است چرا؟ برای اینکه آنجا برنامه نیست درآمد بی‌حساب و کتاب دست رئیس سازمان است و هر جا دلش می‌خواهد خرج می‌کند می‌رود ماشین می‌خرد، مسافرت می‌کند ویلا می‌سازد و تمام هزینه‌های بی‌جائی که ما می‌بینیم بخاطر آن کار غیر برنامه ریزی شده است.

من تقاضا می‌کنم جناب آقای حسینی و کمیسیون محترم آموزش و پرورش بیایند در برنامه دوم آنجا مشخص بکنند که کار فرهنگی چه سهمی باید داشته باشد و چه اولویتی یا حتی در مناطق آزاد بیایند یک طرح جداگانه‌ای بیاورند بگویند در مناطق آزاد این کارهای فرهنگی باید بشود و بیاورند در مجلس تصویب بکنند. در شور اول و دوم نظر کمیسیونهای مختلف داده بشود والا این پول معلوم نیست بعداً کجا خرج بشود هر چند که اگر این ۲٪ درآمد باشد پولی هم نیست که خرج بشود. بنابراین ما باین مخالف هستیم و تقاضا می‌کنیم علی‌رغم اینکه کار فرهنگی باید بشود اسمش هم قشنگ است به این رأی ندهیم که اشکالات زیادی ایجاد می‌کند.

رئیس - خیلی متشکر، دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد) - دولت هم با این پیشنهاد به دلائلی که عرض می‌کنم مخالف است. اینجا ذکر شده است که از محل درآمد مناطق آزاد، درآمد مناطق آزاد از کجا بایستی تأمین بشود؟ در گذشته و مخصوصاً قبل از این لایحه یکی از درآمدهای مناطق آزاد کالای همراه مسافری بوده که حالا ما در یکی از مواد خواهیم رسید که می‌بینیم کالای همراه مسافر هم مشمول سود بازرگانی و عوارض گمرکی شده در این لایحه. بسیاری از

من با عرض ارادت خالصانه‌ای که خدمت حاج آقا حسینی دارم عرضم این است که ایشان پیشنهادشان را دو قسمت بکنند عمران و آبادی آنرا حذف بکنند ۲٪ درآمد صرفاً و منحصر در رابطه با تبلیغات اسلامی این بسیار جاست و السلام. رهبری املشی - تذکر آئین نامه‌ای دارم.

رئیس - آقای رهبری املشی تذکر آئین نامه‌ای دارند.

محمد مهدی رهبری املشی - حالا مخالف و موافق، باید مخالف مخالف صحبت کند موافق هم باید موافق صحبت بکند. حاج آقا پیشنهادی دادند حداقل ۲٪ برای اینکار اختصاص پیدا بکند. آقای عباسی اتفاقاً همین مطلب را دارند در زبان مخالف صحبت می‌کنند. اگر مخالف صحبت می‌کند باید یک استدلالی برای مخالفت بیاورد نه اینکه در جهت تأیید صحبت بکند منتها تشویقش بکند که مثلاً اینجوری بکنید.

رئیس - نه ایشان مخالف آن ۲٪ بود، موافق بودند ۲۰٪ بشود، موافق آقای امین‌لو بفرمائید.

دکتر حسن امین‌لو - بسم الله الرحمن الرحیم.

من قبل از اینکه راجع به موافقت صحبت کنم یک مطلبی را عرض کنم اگر آقای عباسی به این مطلب توجه کنند ممکن است که اصلاً از مخالفتشان صرف نظر کنند. آنچه که در لایحه آمده بود اصلاً در رابطه با این موضوع هیچ بحثی نشده بود. در کمیسیون در شور اول یک تبصره‌ای آورده‌اند تبصره (۲) که نوشته «دولت موظف است از درآمد مناطق یاد شده بترتیب و با اولویت جهت عمران و آبادانی و رفع محرومیت از مناطق همجوار و مناطق دیگر علاوه بر بودجه سالیانه آنها هزینه نماید» آقای عباسی فکر می‌کنند که این تبصره هنوز باقی است این تبصره در شور دوم حذف شده یعنی اصلاً مسأله هزینه کردن در مسائل عمرانی در گزارش شور دوم وجود ندارد.

اما آنچه که آقای حسینی پیشنهاد فرموده‌اند نوشته‌اند حداقل ۲٪ یعنی یک کفی را تعیین کرده‌اند و بیشتر از آنرا دولت مجاز است اگر نیازی دید برای امور فرهنگی و همچنین عمران و آبادانی مناطق همجوار آنجا هزینه کند اگر این بند را، این تبصره را نیاوریم آن موضوعی را که آقای عباسی مورد نظرشان هست اصلاً قابل اجراء نیست یعنی در مورد عمرانی اصلاً دولت متکلف نمی‌شود که خرج کند حالا ممکن است که مصلحت بداند ولی ما در اینجا داریم به دولت تکلیف می‌کنیم که حداقل ۲٪ در امور عمرانی و آبادانی با اولویت امور فرهنگی در آنجا هزینه کند. مسائل امور فرهنگی را هم که حاج آقا با درایت خاص خودشان آنجا با اولویت نوشته‌اند این دیگر برای نمایندگان محترم کاملاً مشخص است در جایی که ما یک بندر آزادی یا یک منطقه آزادی تأسیس می‌کنیم و ارتباط جهان خارج و مسائل دیگر در آنجا خواهد بود بالاخره سرمایه‌گذاری در امور فرهنگی آنجا لازم است و اظهار من الشمس است و حتماً باید در آنجا در رابطه با مسائل فرهنگی سرمایه‌گذاری بشود و در مورد مسائل عمرانی آنهم هکذا، اگر ما این ماده را نیاوریم در مورد مسائل عمرانی هم دست ما بسته است و نمی‌توانیم بعداً از دولت بخواهیم که حالا ممکن است تشخیص بدهند که این هزینه‌ها بشود ممکن است تشخیص ندهند و ما در اینجا داریم این مسأله را به دولت تکلیف می‌کنیم که حداقل ۲٪ البته گزارشاتی هم که می‌رسد در سال ۷۱ حدود (۱۰) میلیارد تومان در این سه منطقه آزاد درآمدی بوده خوب حالا چه اشکالی دارد حداقل دو میلیارد تومان از آن حداقل در خود منطقه و مناطق همجوارش که اکثر مناطق محرومی هم هستند هم در امور عمرانی هزینه بشود هم در امور فرهنگی از نمایندگان محترم تقاضا می‌کنیم به این پیشنهاد بسیار خوب آقای حسینی رأی مثبت بدهند و السلام.

رئیس - خیلی متشکر، کمیسیون؟

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - کمیسیون باین پیشنهاد مخالف است دلیل اولش این است که برخلاف آن چیزی که جناب آقای دکتر امین‌لو فرمودند کمیسیون این را پیش‌بینی کرده من اولین عبارت ماده (۱) را می‌خوانم: «به منظور تسریع در انجام امور زیربنائی عمران و آبادانی وسایر چیزها...» پس عمران و آبادانی در اینجا پیش‌بینی شده و وقتی که صحبت عمرانی می‌شود می‌بینیم که عمران در چند بخش است یکی از آن فرهنگی است و اولی آن فرهنگی است. همینطور در ماده (۲) آمده است «کمکهای سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی با اولویت نواحی همجوار» (در صحبت‌های جناب آقای عباسی که تأکید داشتند روی مناطق همجوار آن). با تصویب هیأت دولت

شرکتها گاهی می آیند در مراکز غیر خودشان ساختمان سازی می کنند . کما اینکه من اسم نمی برم در بعضی از وزارتخانه ها که شرکت داشتند در تهران خواستند ساختمان سازی بکنند سروصدائی که ایجاد شد ساختمان سازی آنها منتفی شد . اگر مناطق آزاد ما بخواهند بیايند در تهران مثلاً در فردای دیگر ساختمان بسازند، ویلا بسازند در یکی از استانها خرجهای دیگر بکنند چون کار منطقه آزاد یک کاری است در حوزه استحفاظی خودش . منظور بنده از این پیشنهاد این است که هرگونه هزینه در مناطق غیر آزاد توسط سازمانهای اداره کننده ممنوع است من خواستم یک توضیحی بدهم از این پیشنهادم که گویا باشد که منظور بنده چه بوده . لذا این تأکید بشود در ماده (۱) خیلی خوب است . اگر اینرا ما نیاوریم و تأکید نشود معلوم نیست چهار سال دیگر، سه سال دیگر بهر حال در استانهایی که لازم نیست در مناطقی که نباید طرحهای عمرانی اجراء بشود یک مرتبه اجراء بشود . پس پیشنهاد من این است که هرگونه هزینه در مناطق غیر آزاد توسط سازمانهای اداره کننده منطقه آزاد ممنوع است و این به خیر است . ان شاء الله که آقایان و خانمها این الحاقی که بنده پیشنهاد داده ام به آن رأی بدهند .

رئیس - آقای عباسی، مخالف:

عباس عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم .

پیشنهادی که از جناب آقای دکتر کامران در اختیار من است این است «سازمان نمی تواند در غیر مناطق آزاد خود طرحهای عمرانی اجراء نماید» این عین پیشنهادی است که چاپ شده و تقریباً رابطه ای هم با توضیح ایشان ندارد . دلیل مخالفت من این است اول اینکه در خود تبصره (۲) همین ماده (۱) با شرح و تفصیل و بسط خوبی آمده که «درآمدهای سازمان های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه ای که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد میرسد هزینه گردد کمک های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی با اولویت نواحی همجوار صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اسوالمعمومی محسوب خواهد شد» با این طول و تفصیل در این تبصره آمده . پیشنهادی که آقای دکتر کامران داده اند اگرما به صورت بخشی و منطقه ای نگاه کنیم به نفع مناطق آزاد و به نفع روستاهای مربوطه هست یعنی در واقع خوب به نفع خود جزیره قشم است به نفع خود جزیره کیش است به نفع خود چابهار است ولی انصاف باید داد که قشم و کیش و چابهار جزئی از این وطن هستند و سرمایه ای که در آنجا هزینه میشود خواه با عقد قرارداد با شرکتهای داخلی و یا احیاناً شرکتهای خارجی به عنوان خالک جمهوری اسلامی است بنابراین از درآمدهای سازمان در نقاط دیگر کشور یا آن اولویتی هم که قید شده «با اولویت نواحی همجوار» چرا نباید استفاده بشود؟ مگر قشم یا کیش یا چابهار ملک طلق افراد ساکن آنجاست یا کل هزینه و کل اعتبارات و کل سرمایه فقط و فقط درآمدهای خصوصی و شخصی افراد است که ممنوع باشد؟ مربوط به کل نظام است و مسأله ای پیش آمد هزینه ای لازم شد چرانیاید از درآمدهای آن سازمان در سایر نقاط کشور با اینکه باز تأکید میکنم اینجا هست با حفظ اولویت نواحی همجوار پیشنهاد ایشان یعنی محصور شدن و محدود شدن چابهار را ما اگر حساب کنیم در همان ۱۰ هزار هکتار یا ۱۴ هزار هکتار فقط و فقط یعنی در خود شهر چابهار اگر یک نفر فوت کرد و کسی نیست که هزینه کفن و دفن را بپردازد منطقه حق ندارد یک آدم بی هزینه ای که فوت کرده دفن کند اگر یک مریضی است که هیچکس را ندارد که به او برسد و کمیته امداد هم آن توان مالی را ندارد منطقه آزاد حق ندارد ۲ ریال خرجش کند تا این مریضی که امکان معالجه اش هست از مرگ حتمی نجات بدهد و اگر خدای نخواسته زلزله ای در خراسان یا در یک نقطه ای از آذربایجان آمد حق ندارد که بروی ۲ ریال آنجا مصرف کند و هزینه کند . بنابراین بنده با این پیشنهاد به شدت مخالفم از این دید که همه مناطق آزادی که هستند و احیاناً اگر منطقه دیگری هم باشد متعلق به کل این است ، متعلق به کل این خاک و متعلق به کل کشور خواهد بود . بنابراین من با این پیشنهاد مخالفم بخصوص که اصلاً پیشنهاد ایشان با توجهی که فرمودند و توضیح دادند نمیخواند (رئیس - وقت شما تمام شد) حق هیچگونه هزینه ندارند یعنی اگر احیاناً از شرکتهای دعوت شد شرکتهای داخلی و یا خارجی حتماً باید در همان منطقه مذاکره کنند در نتیجه حق دادن یک نهار هم ندارند در تهران حق زدن یک تلفن هم ندارند والسلام .

منشی - آقای کوهکن، موافق:

محسن کوهکن - بسم الله الرحمن الرحيم

من فکر میکنم که برادرمان آقای کامران اگر یک توضیح بیشتری میدادند

هزینه های زیربنائی هم در مناطق آزاد باید صورت بگیرد به عبارت دیگر منطقه آزاد موقعی درآمد خواهد داشت که در فعالیت صورت بگیرد و در نتیجه آن فعالیتها درآمد کسب بشود لازمه اینکار هزینه های زیربنائی است . هزینه های زیربنائی هم در اغلب مناطق آزاد دنیا به وسیله دولتها تأمین می شود . میلیارد ها دلار در مناطق آزاد صرف نیروگاه، اسکله، هتل سازی، مخابرات و ارتباطات و غیره می کنند خدمات زیربنائی را که آماده کردند سرمایه گذاری جذب می شود در نتیجه این سرمایه گذاریها درآمد تولید می شود سازمان اداره کننده درآمد دارد و می تواند کارهایی انجام بدهد . در منطقه چابهار که الان فقط یک زمین رها شده است و یا در قشم کارهای اولیه را دارد انجام می دهد و نه اسکله دارد و نه فرودگاه مناسب دارد یا در کیش و درجای دیگر چه درآمدی منطقه آزاد می تواند داشته باشد که ۲۰٪ آنرا برای آموزش و پرورش بدهد حالا اینکه چرا ۲۰٪ چرا ۲۰٪ نه چرا ۱۵٪ خود اینهم قابل توجه است ولی عرض من این است که تازمانی که درآمدی و منبعی برای آن وجود ندارد ما چگونه می توانیم اینها را اختصاص بدهیم برای یک هزینه خاص . در مراحل اول که الان در بودجه سال ۷۲ و یقیناً در بودجه سال بعد هم به احتمال زیاد برای مناطق آزاد اعتباری گذاشته نخواهد شد و این مناطق آزاد موقعی می تواند درآمد کسب بکنند که کارهای زیربنائی در آن انجام بشود خیلی مناطق آزاد هنر بکنند و تلاش بکنند این است که به وسیله درآمدهای متفرقه و مختلفی که دارند بیايند هزینه های زیربنائی را انجام بدهند جذب سرمایه بکنند وقتی که جذب سرمایه صورت گرفت آنوقت این نوع کمکها را می شود انجام داد بنابراین در نفس اینکه بایستی به آموزش و پرورش و به فرهنگ کمک کرد که هیچ تردیدی وجود ندارد جزء کارهای اساسی است که باید انجام بشود منتها بحث این است که اینرا ما از کدام منبع می خواهیم انجام بدهیم ما داریم حواله می دهیم به یک منبعی که این منبع وجود خارجی ندارد و اگر بخواهیم از همین منبع استفاده بکنیم به کلی این چشمه کاملاً خشک خواهد شد . مکانیزمی در ماده (۲) پیش بینی شده که من فکر می کنم نظر جناب آقای حسینی و سایر دوستانی را که تمایل دارند چنین کمکهائی صورت بگیرد تأمین می کنند ملاحظه بفرمائید ماده (۲) به این ترتیب است .

«درآمدهای سازمانهای مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد می رسد هزینه گردد کمکهای سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر خواهد بود . بنابراین شما مرجع را گذاشته اید هیأت دولت که قسمتی از این درآمدها را بیايد اختصاص بدهد برای فعالیتهای عمرانی و آبادانی در منطقه و طبیعتاً اولویت گذاری هم خواهد کرد یقیناً در یک جائی که مدرسه نخواهد داشت حتماً می رود اول مدرسه اش را می سازد . یک عدد ۲۰٪ که ما نمی دانیم این ۲۰٪ چقدر خواهد شد و اینکه برای همان سرمایه گذاریهای زیربنائی ما اول چقدر باید سرمایه گذاری بکنیم تا درآمدی کسب بکنند که به وسیله آن درآمدها آن موقع بخواهیم این هزینه را انجام بدهیم بنابراین من خواهش می کنم که دوستان به این پیشنهاد رأی ندهند .

رئیس - خیلی متشکر، پیشنهاد را قرائت بفرمائید .

منشی - (شهزاد) - تبصره الحاقی به ماده (۱):

«دولت موظف است حداقل ۲۰٪ از درآمد مناطق یاد شده را به ترتیب و با اولویت جهت امور فرهنگی و تبلیغات اسلامی و نیز عمران و آبادانی مناطق همجوار هزینه نماید» .

رئیس - ۲۰ نفر در جلسه حضور دارند، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد .

جلسه برای تنفس تعطیل می شود .

(جلسه ساعت ۱۰/۵۰ به عنوان تنفس تعطیل و مجدداً ساعت ۱۱/۲۴)

به ریاست آقای علی اکبر ناطق نوری تشکیل شد .

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم .

جلسه برای ادامه مذاکرات رسمی است ، دستور جلسه را قرائت بفرمائید .

منشی (شهزاد) - آخرین پیشنهاد از آقای دکتر کامران است که پیشنهاد

کرده اند یک تبصره به این شرح به ماده (۱) الحاق شود . «سازمان نمی تواند در غیر از منطقه آزاد خود طرحهای عمرانی اجراء نماید» آقای کامران توضیح بدهید .

حسن کامران دستجردی - بسم الله الرحمن الرحيم .

منظور بنده از این پیشنهاد آقایان و خانمها مستحضر باشند که اصولاً

قرائت بفرمائید.

منشی - در ماده یک پیشنهاد دیگری نداریم.

رئیس - اصل ماده را قرائت بفرمائید.

عباسی - من پیشنهاد دارم.

منشی - همه پیشنهادها را قرائت کرده ایم.

رئیس - آقای عباسی پیشنهادتان را مطرح بفرمائید.

عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم

نمایندگان محترم توجه دارند که در ماده اول و در متن ماده این است : به منظور تسريع در انجام امور زیربنائی، عمرانی و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری، افزایش درآمد عمومی ایجاد اشتغال سالم و مولد تنظیم بازار کار و کالا حضوری فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای تولید صادرات تا آخر متن ماده. فلسفه اش این است که بالاخره این مناطق آزاد که ایجاد شده اند به عنوان مناطق آزاد کل کشور و نفع و سود و درآمدش هم باید به همه کشور برسد با حفظ اولویت مناطق همجوار که اینجا این قید را هم دارد در متن تبصره تعدادی اینجا هست که با آن هدف نمیخواند من دوتا پیشنهاد حذف داده ام نمیدانم هر دو را با هم بخوانم، یکجا مطرح کنم یا جدا جدا یکی در یک سطر به آخر مانده صرفاً با تصویب هیأت دولت اسکان پذیر بوده این «صرفاً با تصویب هیأت دولت» حذف بشود که...

منشی (شهرزاد) - جناب آقای عباسی! آن ماده (۲) هست من ماده (۱) را قرائت کردم به ماده (۲) هنوز نرسیده ایم.

عباسی - نه آقا ماده (۱) است ماده (۲) کجا بوده؟! الف - ب و ج، ببخشید مثل اینکه اشتباه شده.

رئیس - آقای عباسی بعد از اینکه صحبت فرمودند فهمیدند اشتباه شده. متن را قرائت بفرمائید.

منشی (شهرزاد) - قسمت اول، اهداف.

ماده (۱) - به منظور تسريع در انجام امور زیربنائی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیل و ارائه خدمات عمومی به دولت اجازه داده میشود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید.

الف - منطقه آزاد جزیره کیش

ب - منطقه آزاد قشم

ج - منطقه آزاد چابهار (طبق نقشه پیوست)

تبصره (۱) - مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره (۲) - ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

رئیس - تعداد ۱۹۰ نفر، نمایندگان محترمی که با اصل ماده یک و بندها و تبصره های قرائت شده موافق هستند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

منشی - آقای یحیوی پیشنهاد حذف ماده (۲) را دارند.

محسن یحیوی - بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

بنده نظر خواهران و برادران را به بیان قولی از علی ابن ابیطالب (ع) که حاج آقا شرعی در موقع بحث مناطق آزاد در جلسه خصوصی داشتند مطرح می کنم که ما بخاطر بعضی از منافع مالی یا بعضی از منافع دیگر خدای نکرده مصالح نظام را نادیده نگیریم. در این لایحه مشکلاتی وجود داشت که بنده مغایرتی با این روایت در آن می بینم که فکر میشد در بعضی از تجدیدنظرها جبران بشود که متأسفانه ندیدم منتها چون رأی عموم و اکثریت برادران و خواهران بر آن تعلق گرفت بنده در آن مورد دیگر صحبت نمی کنم منتها در تبصره (۲) در ماده (۲) قید میکند که «درآمدهای سازمان های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد آزاد میرسد هزینه گردد». ما از مزایائی که برای مناطق آزاد می شمردیم در مقایسه با دیگر مناطق آزاد از سراسر جهان میزان درآمدهائی بود که میتواند برای کشور ما ایجاد کند. منتها این درآمدها را ما بجای اینکه بیاوریم وارد

برادر عزیزمان آقای عباسی هم مخالفت نمیکردند. پیشنهاد اصلاح شده ایشان این است من میخوانم : ایجاد هر نوع تأسیسات و سرمایه گذاری در مناطق غیر آزاد توسط سازمان های اداره کننده برای سازمان منطقه آزاد ممنوع خواهد بود. دقت بفرمائید پیشنهاد آقای کامران این نیست که فرضاً سازمان آزاد منطقه آزاد نیابند در یک منطقه محروم کرمان جاده سازی میکنند عنایت داشته باشید پیشنهاد این نیست که نروند در یک نقطه محرومی از یک استان دیگر خدمت نکنند. بحث در مورد هزینه کردن در مورد داشتن شعبات مختلف و داشتن اداره هست یعنی آمده اند سازمان اداره کننده مناطق آزاد را با این پیشنهاد منع می کنند از اینکه نروند در مناطق غیر آزاد تأسیسات اداری درست کنند و یا سرمایه گذاری کنند عنایت داشته باشید یعنی آن کاری را که در زمینه تجارت و تولید می باید طبق وظیفه اصلی و رسالتشان در منطقه آزاد انجام بدهند نروند در یک نقطه دیگر کشور انجام بدهند اما این بدین معنا نیست که از امکاناتی که دارند از سودی که در اختیار دارند و بهره ای که دارند برای محرومیت زدائی برای کارهای عمرانی استفاده نکنند. لذا درخواستم این است که به این پیشنهاد ان شاء الله همکاران رأی بدهند پیشنهاد معقولی است والسلام.

رئیس - کمیسیون :

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) -

بسم الله الرحمن الرحيم

کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است یکی اینکه مغایر هدف ایجاد مناطق آزاد هست در هدفی که ما آورده ایم در صدر ماده یک گفته ایم که اینها در جهت رشد و توسعه اقتصادی در جهت عمران و آبادانی در جهت امور زیربنائی اینها سرمایه گذاری کنند یا در سرمایه گذاری در این جهات مناطق آزاد ایجاد میشود.

یکی دیگر اینکه اصلاً سازمان احتیاج دارد گاهی در نقاط دیگر فعالیت کند در غیر این صورت همه چیز را باید سازمان در خود آن منطقه ایجاد کند مثلاً جزیره کیش چه بسا جزیره کیش به انبارهای احتیاج داشته باشد به دفاتری احتیاج داشته باشد که در شهرهای دیگر کشور مخصوصاً در بندر، در سواحل بخواهد ایجاد بکند و در کیش اصلاً زمینه برای آن کار نباشد یا قشم مثلاً با توجه به نزدیکی که به بندر عباس دارد ممکن است بخواهد از امکانات آنجا استفاده کند یا در بعضی نقاط دیگر کشور تأسیساتی ایجاد بکند گاهی میشود که آب و هوای قشم شرایط جغرافیائی قشم نمیتواند همه چیزها را در آنجا ایجاد کند و این سازمان میخواهد که مثلاً در جاهای دیگر یک کاری انجام بدهد انباری داشته باشد، تأسیساتی داشته باشد مخصوصاً با توجه به فعالیت هائی که میخواهد بکند یعنی فعالیت های صادراتی که میخواهد بکند مبدأ صادراتش کالاهای نقاط دیگر کشور هستند. بنابراین در این نقاط هم سازمان میخواهد سرمایه گذاری کند ما اینجا دستش را می بندیم. از طرف دیگر ممکن است که بگویند خوب وقتی به سازمان اجازه میدهم هر جایی سرمایه گذاری کند پول هایش را می رود در هر جایی که نباید خرج می کند آنجا ما در ماده (۲) گفته ایم که درآمدهای سازمان های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد میرسد هزینه گردد و این شورای عالی میدانیم که رئیس جمهور هست و چندین وزیر و آنجا حساب و کتاب دارد. کمک به جاهای دیگر هم چون ممکن است بگوئیم که پول را همین طوری برود جاهای دیگر خرج کند آن را هم گفته ایم باید با تصویب هیأت وزیران باشد. لذا هیچ نگرانی وجود ندارد و از آن طرف اگر منع کنیم ممکن است که سازمان در جاهائی باید فعالیت هائی داشته باشد که دستش بسته بشود. بنابراین من تقاضا می کنم که به این پیشنهاد برادران و خواهران رأی ندهند.

رئیس - دولت.

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد) - نظری نداریم.

رئیس - دولت نظری ندارد. پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی (شهرزاد) - متن اصلاح شده پیشنهاد آقای کامران را قرائت

می کنم :

تبصره الحاقی - ایجاد هر نوع تأسیسات و سرمایه گذاری در مناطق غیر آزاد توسط سازمان های اداره کننده برای سازمان منطقه آزاد ممنوع است.

رئیس - تعداد ۱۸۵ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی را

این به این معنی نیست که ماحالا پول را بگیریم و خرج کارهای دیگر بکنیم در آنجا مناطقی آزاد بی کلاه بماند بلکه هدف و قصد اصلی و نیت قضیه برای این است که این از این مجرای بیاید و عیناً برگشت بخورد و در موقعیت خودش خرج آن کارها بکند. شورای عالی هم بر آن نظارت دارد و مملکت هم در کلانش میداند که چه اتفاقی می افتد لذا این حذف چیز مطلوب و منطقی است.

رئیس - خیلی متشکر، کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - کمیسیون با حذف این ماده مخالف است برای اینکه بسیاری از چیزهایی که در پیشنهادهای قبلی بود ما مرتب می گفتیم آن پیشنهادها ضرورتی ندارد برای اینکه ما یک ماده (۲) داریم در جهت تحقق اهداف سازمان مناطق آزاد تعیین تکلیف کرده و گفته که بودجه این مناطق چه جوری تهیه بشود، چه جوری به تصویب دولت برسد و صرف چه کارهایی بشود. برادران گفتند که این بودجه بهتر است به خزانه ریخته بشود باید توجه داشت که اینجا سازمان دولتی نیست. سازمان مناطق آزاد به صورت یک شرکت است طبیعت آن هم ایجاب می کرده که به صورت شرکت باشد و به صورت شرکت اداره خواهد شد. وقتی که شرکت دولتی هست دیگر مجبور نیست بیاید در خزانه بریزد بلی، اگر مؤسسه دولتی بود چون حالا اسم سازمان دارد شاید جناب یحوی فکر کردند که طبق آن قانون میشود آن کار را بکنند نه، نمیتواند به خزانه بریزد. آن وقت علاوه بر اینکه این امکان کمکها و امکان کار را از دست میدهد کنترل را هم از دست میدهد من یک کسی توضیح میدهم آقای شهرداری بخوبی این را تشریح کردند همه کمکها و همه آثاری که این مناطق آزاد میتوانند داشته باشند و هدف از ایجاد اینها این بود که بتوانند انجام بدهند با حذف این از بین بیرون یا لااقل نا مشخص می شود و معلوم نیست که دیگر درآمدهای سازمان کجا خرج میشود بودجه اش را چه جوری بنویسند چه کسی کنترل کند چه کسی نظارت بکند و اینجا باز داخل این مایک شرایط دیگری هم آورده ایم گفته ایم که کمکهای سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی با اولویت نواحی همجوار این را در مواد دیگر نداریم این امکان را هم از دست میدهم و همین طور که عرض کردم وقتی که این ماده نباشد دیگر پول ها را هر جور خود سازمان خواست خرج می کند بدون برنامه ممکن است باشد بدون حساب و کتاب ممکن است باشد و در هر صورت لایحه را ناقص می کند بنابراین مخالف هستیم تقاضا می کنم که نمایندگان محترم به این پیشنهاد رأی ندهند.

رئیس - خیلی متشکر، دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد) - من فکر می کنم آقای مهندس یحوی اگر متن ماده (۲) را که دو پیام مشخص دارد دقت بفرمایند خواهند دید پیشنهادی که داده اند عکس آن نظری است که دادند. ماده (۲) دوتا پیام دارد.

یک پیام این است که سازمان اداره کننده منطقه آزاد در داخل منطقه آزاد درآمدهایی که کسب می کند چگونه هزینه بکند.

دوم اینکه اگر میخواهد به مناطق همجوار و بیرون منطقه آزاد کمک بکند چگونه کمک کند. مجلس میخواهد این دوتا مورد مشخص باشد یا نمیخواهد مشخص باشد؟ قسمت اولش را میگویند که منطقه آزاد وقتی که میخواهد هزینه عمرانی در منطقه بکند بایستی طبق بودجه مصوبی باشد که شورای عالی تصویب کرده. اگر این را حذف کنید بنابراین منطقه آزاد هر طور که علاقمند بود و تشخیص داد میتواند هزینه کند اگر این را بگذارید بایستی طبق بودجه مصوب شورای عالی هزینه بکنید این قسمت اولش قسمت دومش هم این است که برای بیرون منطقه آزاد باز بایستی بر تشخیص اولویت ها که برای چه پروژه های عمرانی از درآمدهای منطقه آزاد هزینه بشود اینجا پیشنهاد شده و آورده اند که با تصویب هیأت این هزینه ها انجام بشود. بنابراین مکانیزمی هست برای نظم و نسق دادن به هزینه هایی که در منطقه آزاد صورت بگیرد و ضمناً هیچگونه دست و پا گیر هم نیست یعنی اعتبارات و درآمدهایی که در آنجا هست برنامه ای و منظم و با اولویت مشخص و با آن مرجعی که باز حالا میرسیم در ماده (۳) یا ماده (۴) که شورای عالی را تعریف می کند شورای عالی به عنوان یک مرجعی که هم سیاستگذاری می کند در منطقه آزاد و هم اینکه بودجه سالیانه ای را که در آنجا هزینه میکند مشخص می کند که از چه کانالی و به چه نحوی و با چه اولویتی هزینه بشود. بنابراین حذف ماده (۲) این اولویت بندی ها را بهم خواهد زد دیگر اینکه اینجا کانالیزه شده که گفته اند: صرفاً هزینه هایی قابل قبول است که از این کانال عمل بشود.

خزانه کنیم و بعد براساس تصمیمی که مجلس شورای اسلامی در زمان تدوین بودجه می گیرد هزینه کنیم در اینجا قید شده که کلیه این درآمدها فقط براساس مصوبات شورای عالی مناطق هزینه بشود ما بطور قطع معتقد نیستیم که مناطق آزاد جدای از کشور هست مناطق آزاد جزو کشور هستند و طبق قانون اساسی ما هر آنچه را که درآمد در کشور داریم می بایستی به خزانه ریخته بشود و براساس مصوبات مجلس شورای اسلامی در بحث بودجه هزینه بشود در نتیجه بنده این را به هیچ وجه به صلاح جمهوری اسلامی نمی بینم و پیشنهاد حذفش را دارم و حذفش باعث میشود که این درآمدها همانند بقیه درآمدها به خزانه ریخته بشود و سپس از آنجا هزینه بشود تشکر میکنم.

منشی - مخالف، آقای شهرداری:

سید کمال الدین شهرداری - بسم الله الرحمن الرحیم

مطلبی را که جناب آقای یحوی در ارتباط با حذف این ماده اعلام کردند اتفاقاً نقض غرض هست یعنی اگر این ماده حذف بشود دقیقاً بودجه ها و درآمدها و هزینه های مناطق آزاد تابع هیچگونه برنامه ریزی و نظارت و اعمال سیاست نخواهد بود. اینکه ایشان میفرمایند با حذف ماده (۲) درآمدهای سازمان به خزانه واریز میشود و هزینه های سازمان هم طبق بودجه های مصوب سالانه از محل خزانه انجام میشود در کجای این قانون چنین پیش بینی شده که اگر ما این ماده را حذف کنیم درآمدهای سازمان به خزانه واریز میشود؟ بلکه ما با آوردن این ماده (۲) در این قانون در واقع خواسته ایم که یک مقداری سیاستگذاری در هزینه ها و بودجه های سازمان را به هیأت دولت و شورای عالی واگذار کنیم ماده (۲) را من برای استحضار برادرانی که این لایحه در دستشان نیست میخوانم عنایت بفرمایند.

درآمدهای سازمان های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد میرسد هزینه گردد. کمکهای سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی با اولویت نواحی همجوار صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اسواول عمومی محسوب خواهد شد.

بنابراین براساس ماده (۲) ما برای مناطق آزاد و سازمان مناطق آزاد یک بودجه قائل شده ایم که باید درآمدها و هزینه ها طبق بودجه سالیانه ای که به تصویب شورای عالی که ترکیب شورای عالی را هم برادران در ماده های بعد خواهند دید که این ترکیب متشکل از تعدادی از وزرای دولت هست که مشابه هیأت وزیران عمل خواهد کرد و این هیأت وزیران که در قالب شورای عالی بودجه را تصویب می کند لذا نظارت بر هزینه ها و درآمدهای سازمان خواهد کرد و کمک هایی که سازمان از محل درآمدهای خودش میخواهد به نواحی خارج از مناطق آزاد انجام بدهد و اقدام بکنند این کمکها در چهارچوب مصوبات هیأت دولت هست و نه بصورت گسیخته و بدون هماهنگی و سیاستگذاری نشده بلکه تابع مصوبات هیأت دولت و در نواحی که اولویت آن با نواحی همجوار خواهد بود عمل خواهد شد.

بنابراین حذف این ماده دقیقاً خلاف هدفی است که آقای یحوی دنبال می کنند و ابقاء و ماندن این ماده یعنی نظارت و ایجاد یک سیاستگذاری بر بودجه سالیانه سازمان و جلوگیری از خدای نا کرده حیف و میل هایی که ممکن است پیش بیاید. علی ای حال من از برادران خواهش می کنم که به این پیشنهاد رأی مخالف بدهند والسلام علیکم ورحمة الله.

منشی - موافق، آقای مهندس نوروزی:

عبدالله نوروزی - بسم الله الرحمن الرحیم.

صحبتی که آقای مهندس یحوی کردند به هیچ وجه نقض غرض نیست و مفهومش این نبود که درآمدهای مناطق آزاد به مجلس بیاید و در سرجمع پروژه های مختلف عمرانی و یا اعتبارات جاری کشور خرد بشود بلکه یک شیوه درآمد و هزینه را منظور بود یعنی اینکه بیاید در کانال خزانه مملکت و عیناً برگشت و در آنجا هزینه بشود. بهر حال طبق قانون اساسی ما هر هزینه ای را که در کشور می کنیم می بایستی یک نظارتی بر آن داشته باشیم همین دو هفته پیش بود که کمیسیون اصول ۸۸ و ۹ خدمت مقام معظم رهبری رسیدند و ایشان مشخصاً روی مسائل دیوان محاسبات مسائل درآمد و هزینه کشور مسأله خرج کردن ها حساسیت بخرج دادند و تأکید کردند که می بایستی منابع مالی کشور (حالا تعبیر و مضمونی است که من برداشت می کنم) درست و حسابی بررسی بشود

که جناب آقای نقیانی نماینده محترم تویسرکان سؤال کرده‌اند که اعلام وصول می‌شود.

۳ - نامه‌ای است با بیش از ۱۴۵ امضاء از طرف نمایندگان محترم در رابطه با جلوگیری حکام حجاز از اعلام برائت از مشرکین رسیده که قرائت می‌شود.

۱۱ - قرائت نامه جمعی از نمایندگان در ارتباط با برخورد حکام حجاز با زائران بیت‌الله‌الحرام و مراسم حج اسما

بسم الله الرحمن الرحيم

اقدام اخیر رژیم آل سعود در جلوگیری از اعلام برائت حجاج ایرانی و غیر ایرانی از مشرکین زمان آمریکا و رژیم غاصب اسرائیل امر غیر منتظره‌ای نبود. آمریکا این شیطان بزرگ از انقلاب شکوهمند اسلامی که هر روز دامنه‌اش گسترده‌تر می‌شود، ضربه‌ها دیده و همواره در پی این بوده و هست که آبروی از دست رفته خود را با اقداماتی مزورانه و شیطانی بدست آورد. استکبار جهانی بخوبی میداند که بزرگترین ضربه را از فریاد برائت سوحیدین در سبعاگاه توحید و جلوه‌گاه وحدت اسلامی برده و به انحاء گوناگون می‌کوشد که این آتشفشان تمام‌ناشدنی است بیدار اسلامی را خاموش نماید.

هنوز لجه‌های خون پاک قربانیان جمعه خونین سال ۱۳۶۶ مکه در گذرگاه حجون خشک نشده و هنوز فاصله چندی از اعتذار حکام ریاض نگرفته‌ایم که متأسفانه شنیدیم که آقایان از راهپیمائی آرام اعلام برائت از مشرکین علی‌رغم توافق قبلی جلوگیری می‌نمایند این اقدام چه مفهومی دارد؟ آیا دولت عربستان حق دارد اعتقادات خود را بر دیگران تحمیل کند و مسأله برائت را که یک فریضه مسلم اسلامی در جریان حج است به میل و سلیقه خود تفسیر نماید؟ آیا لشکرکشی و آوردن نفر و زرهی در مکه معظمه توهین آشکار به حرم مسلمانان نیست؟ آیا دولت عربستان جنایات اخیر خود را در جمعه خونین سال ۶۶ جبران نموده است؟ و مگر ایرانیان که حسن نیتشان چه در جنگ هشت ساله و چه در جریان جنگ نفت بر همگان مسلم شده است از فریاد سرگ بر آمریکا و سرگ بر اسرائیل و حمایت از مظلومان فلسطین و بوسنی هرزگوین چه می‌خواستند؟ مگر خود شما از متانت و آراش راهپیمائی گذشته تجلیل نکردید؟ حکام ریاض بدانند که ایران اسلامی هرگز از موضع خود عقب‌نشینی نخواهد کرد و اعلام برائت از مشرکین را بنا به فرموده ولی امر مسلمین حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (دام‌ظله‌الشریف) (حضر صلوات فرستادند) حق مسلم خویش می‌دانند. ما نمایندگان، این اقدام نابخردانه دولت عربستان را شدیداً محکوم می‌نمائیم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۱۲ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

رئیس - ختم جلسه اعلام می‌شود، جلسه بعد فردا دوشنبه صبح ساعت ۸، دستور جلسه هم ادامه دستور هفتگی است. (جلسه ساعت ۱۲/۰۷ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری

بنابراین، این هم باز یک نظم و نسق دادن هست به هزینه‌های منطقه آزاد، من فکر می‌کنم که حذف ماده (۲) خلاف نظر پیشنهاددهندگان باشد. رئیس - خیلی متشکر تعداد ۱۸۸ نفر، پیشنهاد را قرائت کنید. منشی (شهرزاد) - پیشنهاد حذف ماده دو مطرح است.

ماده دو - درآمدهای سازمانهای مناطق آزاد صرفاً بایستی در چهارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد می‌رسد هزینه گردد. کمکهای سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان‌پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد. رئیس - نمایندگان محترمی که با پیشنهاد حذف ماده دو موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

۹ - تصویب پیشنهاد تغییر دستور کار جلسه آینده مجلس شورای اسلامی

رئیس - عنایت بفرمائید یک تغییر دستور داریم به استناد ماده (۷۰) آئین‌نامه که اگر ۱۵ نفر از نمایندگان درخواست تغییر دستور را بدهند بدون بحث و مذاکره ما باید از مجلس رأی بگیریم و بعد دستور را در جلسه بعد تغییر بدهیم.

در دستور امروز که قرائت شد دستور چهارممان، «گزارش شور دوم کمیسیون اقتصاد و دارائی است در خصوص لایحه لغو محدودیتهای مربوط به واگذاری اتومبیل‌های سیاسی و کنسولی مقیم ایران قبل از گذشت ۱۰ سال» که وزارت خارجه قائل است که خیلی از کارهایشان گیر است و بیش از ۱۵ نفر از نمایندگان هم درخواست کرده‌اند که طبق ماده (۷۰) آئین‌نامه که ما دستور جلسه چهارشنبه را تغییر بدهیم یعنی در واقع دو دستور این را جلوتر بیندازیم.

بحث مناطق آزاد که الان مطرح است با این کیفیت متوقف می‌شود و دستور بعدی ما هم که سؤال است از وزیر محترم آموزش و پرورش، آن هم می‌ماند اگر رأی بیاورد و این دستور چهارم ما دستور اول فردا یعنی جلسه بعدمان قرار می‌گیرد.

حالا چون بدون بحث است ما فقط یک رأی‌گیری داریم. تعداد ۱۸۸ نفر نمایندگان محترمی که با درخواست تغییر دستور بمنظور بررسی لایحه لغو محدودیتهای مربوط به واگذاری اتومبیل‌های سیاسی موافق هستند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. دنباله بحث‌مان هم رأی جلسه بعد می‌ماند.

۱۰ - اعلام وصول یک فقره طرح و یک فقره سؤال

رئیس - اعلام وصول‌ها را بفرمائید، نامه‌ای هم رسیده که قرائت کنید. منشی (سبحانی‌نیا) - دو اعلام وصولی داریم:

۱ - طرح استفساریه مربوط به بند «و» تبصره (۲۵) (مربوط به آب‌بهاء) است که با امضای جمعی از نمایندگان رسیده اعلام وصول می‌شود.

۲ - از وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی جناب آقای دکتر نوربخش